

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 211 (3075) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 19

Mécses az éjszakában

Írta: Mihalovics Zsigmond

A kísérteties éjszakákon Sztalin gyújtja gyertyáit s a pokol szenvedélyétől hajtott bombázói sokezer magasságból fenyegetik biztonságunkat.

Mi pedig meg nem rettenve, Istenbe vetett bizalommal, zavartalanul készülünk a XXX. Országos Katolikus Nagygyűlésre.

Magasságból jövő fény volt minden eddigi Nagygyűlés Egyszer égi fényező, mely diadalmasan oszlatta szét a kor tévedéseit. Máskor mágiya, amelyen elégett restegünk, gyarlóságunk és vétkünk. Aztán az Isten gyermekeinek családi tüze, melynél megmelegedtünk és áthevültünk. Vagy az a tűz, melyből úgy kelt ki a magyar katolicizmus, mint a Phönix-madár. A Kongresszus idején pedig a szeretet oltártüze volt, mely utóljára kapcsolt egységbe minden népet s nemzetet.

A nagygyűléseken kapcsolódtunk a világegyház eszmejárásába, világokat építő mozgalmába. Pódiámáról rendkívüli egyéniségek magasodtak fel s lábaitól új mozgalmak csörgedeztek.

Ma pedig mécses leszen, mely a világ éjszakájában világít. A régi keresztényeket a katakombák mélyén mécsesek vezették, bátorították és fényesítették s e mécses Krisztus volt, míg fejük felett Néró és Diocletianus véres üldözése tombolt. Ma is: utcáinkon kioltunk minden fényt s óvóhelyekre, pincékbe vonulva — a mécses: Krisztus körül zárkózunk fel, míg fejünk felett haláltvető gépek s az elhárító ágyúk tüze vivják dühös harcukat.

A Nagygyűlés mécsese messze világít, az értékek lényegéig s a szívek homályos mélyéig. Hirtelen esendő lett körülöttünk minden s a lelkek sápadtan érzik az elmulás fagyos legyintését. A Nagygyűlés mécsese biztatón lobban: erős az az ember, ki féli az Istent! Nyugodt az a lélek, ki a Gondviselés tenyerén tudja magát. A Nagygyűlés megenyhítő bátorságot nyújtó, óriási lelki gyakorlattá szélesül. Megtaláljuk az Istent, lábaihoz menekülünk mindannyian és tudjuk, hogy Benne meg nem szegyenkezünk.

A mécs fényessége azt is mutatja, hogy nem az Isten ügye jutott válságba, csupán a kereszténység hite. Félremagyarázták, meghamisították a kereszténység lényegét, kívülről épp úgy, mint belülről. A nagy tévedésért, eddig a legnagyobb, kell ma felperzselt földekkel, romvárosokkal, éjszakai rettegéssel bűnhődnünk és elszenvédnünk a gonosz sanyargatásait. A mécs fénye azonban megmutatja nekünk a Sarokkővet, mely adatott sokak romlására és az ő népe üdvösségére. Honvédeink az istentelen Keleten kereszteteket állítanak, megvallják és nem tagadják, hogy a kereszt a nagy jel, melyből ered a népek és

„Komolyról kétségbeejtőre fordult

a helyzet Stalingrádnál”

— jelentik az angol lapok. Honvédeink súlyos veszteségeket okoztak az ismételten támadó ellenségnek. Uj-Guinéában valamennyi arcvonalon kemény harcok dülnek

Ujabb 100 ezer tonna ellenséges hajóteret súlyosítottak el a németek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: 21-ik számú hadijelentés: A honvéde-zérkar főnöke közli:

Szeptember 12. óta az ellenség ismételen támadásokat intézett a magyar arcvonal egyik előretolt szakasza ellen. Valamennyi támadást az ellenségnek okozott súlyos veszteséggel sikeresen

visszavertük. E harcokban az ellenség összesen 50, ezek között több legnehezebb harcokcsit veszített. Légvédelmi tüzéréseink 21 ellenséges repülőgépet semmisített meg. A német és magyar repülőkötelékek légi harcban további 4 ellenséges gépet lőttek le. A harcok többi szakaszán a szokásos tüzérésegi és felderítő tevékenység folyt.

lin. A parancs megjegyzi, hogy az ellenség től visszacszerzett legkisebb domb is időnyereséget jelent és minden megnyert nap talán eldöntheti a sztalingrádi csata kimenetelét. Más jelik is bizonyítják, milyen fontos szerepe van Sztalingrádnak a szovjet védelem szempontjából. Erre mutat, hogy egyre újabb tartalékokat igyekeznek összeszedni a város megmentésére. Legutóbb Szibériából és a Kaukázusból hoztak erősítéseket. Ezek leginkább urali munkások, akiket a téli háború előkészítésére gyűjtöttek össze.

Kezdenek kimerülni a Szovjet tartalékai

Mint az Uj Nemzedék írja: Berliin illetékes helyen kijelentették, hogy Stalingrád megőrzése a szovjet haderőtől tervszerűen folyik. A németek mint mindig, lassan és rendszeresen haladnak, hogy elkerüljék a felesleges áldozatot. Az Ivesztija bevallja, hogy már semmi kétsége sincs a Stalingrádért dúló harc eredménye tekintetében, tehát nyilván presztizs-okokból való ellenállásról van szó.

Zürichi jelentés szerint Stalingrád nagy tűzvészek és robbanások ezinhelye. Bock vezértábornagy csapatai az északnyugati és délnyugati külvárosokból folytatják a támadásokat a belváros ellen, ahol minden nagyobb házat, sőt minden rommálott épületet külön erődé alakítottak át a szovjet csapatok. A németeknek sikerült néhány ostromágyút is a külvárosba vinni, ahonnan gránátokkal árasztják el a szovjet állásokat. Néha ejtőernyősök ereszkednek le az épségben maradt házak tetejére. Úgy látszik, hogy a szovjet tartalékai kezdenek kimerülni, mert az utóbbi napokban már a szibériai csapatokat és az Ural hegységéből hozott munkászászlóaljakat is harcbavetették.

Stalingrád eleste végképp derékbatörné a bolsevisták támadóerejét

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A pénteki londoni sajtó moszkvai jelentések alapján foglalkozik a sztalingrádi harcokkal. A Times szerint nagy tévedés lenne azt hinni, hogy az időjárás megmentheti a Szovjetet. A lap katonai levelezője megállapítja, hogy a német légi erők Sztalingrád felett rendkívül nagy fölényben van a szovjet légihaderejével szemben. A Daily Telegraph megjegyzi, hogy Sztalingrádnál a katonai helyzet a legutóbbi napokban „komolyról kétségbeejtőre fordult”. Ha Sztalingrád

most elesik, akkor az angol és szövetséges csapatok az európai szárazföldi folytatott harcukban a lehető legnagyobb megpróbáltatás elé néznek. Még ha a legnagyobb óvatossággal ítéljük is meg a város elestének következményeit meg kell állapítani, hogy Sztalingrád elvesztése a vörös hadsereg támadóerejét egyszersmindenkorra lerékbatörné — állapítja meg a lap.

A Daily Herald moszkvai levelezője azt írja, hogy a németek eddig soha nem tapasztalt elszántsággal harcolnak minden épületért.

Német tengeralattjárók újabb sikerei

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Különjelentés. A véderő főparancsnoksága közli:

Német tengeralattjárók Afrika előtt, a Karibi tengeren, a Szent Lőrinc folyó torkolatában és a Jeges tengeren kemény harcokban 19 ellenséges hajót súlyosítottak el 100.000 tonna tartalommal. Egy vontatóhajót és három másik hajót megtorpedóztak.

Egyre közelebb jut a döntéshez a stalingrádi csata

Berlinből jelentik: (B. T.) A Sztalingrádért folyó csata egyre közelebb jut a döntéshez. A szovjet hadvezetőség a város végleges eleste előtt kétségbeesett kísérletet tesz ennek a hadászati-lag rendkívül fontos helységnek tovább

bi megtartására. A legújabb moszkvai hírek szerint a még ellenálló szovjet csapatok parancsot kaptak, kísérletet tegyenek meg ellenállást. A parancsot a szovjet főparancsnoksága adta ki, melynek legfőbb vezetője maga Sztal-

mindenek üdvössége. Nagygyűlésünkről magasba nyulik majd a Kereszt Kelet és Nyugat felé, a gonosz rémületére s a hívek vigasztalására.

Nagygyűlésünket a nappal fénye mellett tartjuk majd s a vidék talán meg sem jelenhetik rajta. Elsötétített egén azonban utakat mutató csillagok ragyognak. Szent István, ki katolikus hittel épített hazát. Szent László, ki karddal védte azt meg. Különöské-

pen Boldog Margitunk, ki engeszteléssel, penitenciákkal és áldozatokkal éptett másodsor hazát. Nem lehet az ok nélkül, hogy éppen a legzivatárosabb időkre esett a magyar szentek jubileumának sorozata. Margitunk fehér arca pedig éppen akkor fénylik felettünk, amikor a háború vihara magyar felségterületek fölé érkezett. Hősi öntudat ébred lelkünkben, a katolicizmus történelmi küldetése. Hazát

kell mentenünk, de ezt — honvédeink vére hullása mellett — az egész ország általános engesztelő, áldozatos, penitenciás lelkével lehet csak elérni. Boldog Margit nyomdokaiban.

Úgy nézzük tehát a Katolikus Nagygyűlést, mint mécsgyújtást az éjszakában. Fénye bátorít és biztat, homályt oszlat és valóságot mutat; eligazít és utat jelöl. Édes vigasztáló mécses a kísérteties éjszakában.

A RÁDIÓÉVAD MEGLEPETÉSE:

**7*VEZÉR
SOROZAT**

Standard Radio
1942-43

- Kapható **VACS' ÉS DOBRIBAN** Kossuth Lajos-u. 5-7. Telefonszám: 27-33.
Rádió és villamossági üzlete
- Kapható a **„MUSICA”**-ban **RÁCZ ERNŐ** cégnél Rákóczi-ut 11. szám
- Kapható **Péter István** rádió és villamossági üzletében Nagy Sándor utca 19. Telefon 30-43
- Kapható **„VOLTA”** **MÁTHÉ ANDRÁS** Szt. László-tér 8. Tel. 32-40.
- Kapható: **Mózes István** radió és műszaki üzletben Nagyvárad, Hiatky Endre-u. 15

Kinos meglepetés volt Anglia számára az olasz rohamegységek gibraltári „kirándulása”

Tengerből jelentik: (Stefani.) Az olasz tengerészek gibraltári hőstette ki-
nos meglepetést okozott az angol kato-
nai hatóságoknak. A jelek szerint nem
tudják megérteni, miként sikerült az
erős ostromozás és fokozott ovtézkedé-
sek ellenére az olasz támadás. A tény
az, hogy az olasz tengeri rohamegysé-
geknek nemcsak a behatolás sikerült a
gibraltári öbölbe, hanem a hajók eleü-
vesztése is olyan gyorsasággal, hogy
Gibraltárban mindenütt villámátadé-
ról beszélnek.

**A Csendes-óceán rövidesen ismét
élénk harctér lesz**

Melbourne-i jelentés szerint Uj-Gui-
neában az arcvonal valamennyi száka-
zán súlyos harcok folynak.
Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani

Gibraltár elleni olasz támadás a figyel-
met az olasz titkos fegyvernemre irá-
nyítja, melyet már 5-6 ízben vetettek
hárcba a háború során, de titkát eddig
szigorúan megőrizték. A máltai kör-
mányzó azt a gyanút juttatta kifeje-
zésre, hogy ezek a rohamegységek em-
beri torpedók. Ennek a felfedésnek el-
lent mond, hogy a Duce a fegyvernem
személyzetét már jelméltelen kitüntetés-
ben részesítette személyes bátorságáért,
amiből megállapítható, hogy a roham-
egységek viseza is térnek kiindulási
pontjukra. (MTI.)

Iroda jelenté: Curtin ausztráliai mi-
niszterelnök a rádióban kifejtette,
hogy Ausztrália a következő 6 hónap-
ban fennállása óta, a legsúlyosabb vál-

ésgra készülhet elő

A Popolo di Roma ezzel kapcsolat-
ban megállapítja, hogy Ausztráliában a
japán veszély egyre fenyegetőbb. A
monzum-időszak rövidesen véget ér és
a Csendes tenger ismét élénk harctér
lév. A japán előnyomulás Port Mo-
resby felé újabb távolkeleti hadműve-
let kezdetének tekinthető. Az első ja-
pán csapatok már eljutottak Owen
Stanley hegyláncának magas láncain
és Port Moresby síksága felé halad-
nak. Ennek a városnak eleste igen sü-
lyös vézettséget jelentene Ausztráliá-
nak, mert kiváló támaszpontul szo-
gálhat a japánoknak az Ausztrália el-

Vigyázat!

A Darmol hashajtótutáng-
zák. Ügyeljen, mert minden
tablettán a „DARMOL”
szónak és Talaku bevágás-
nak kell lenni. Kimondottan
eredeti csomagban kérje.
DARMOL

leni támadásban. Curtin nyugtalan-
ga tehát teljeesen megokolt, de bizonyára
nem állíthatja meg a rendkívül súlyos
és fenyegető események folyását.

**Ellentétek London, Moszkva és
Washington között a második
arcvonal kérdésében**

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német
Távirati Iroda jelenté: A szombat reg-
geli német lapok a második arcvonal
felállítására kérdésében London és Wa-
shington között fennálló ellentétekről
írnak lehatóan.

A Deutsche Allgemeine Zeitung meg-
állapítja, hogy a bolsevisták nagyon
elégedetlenek Churchill hábrus telje-
sítmenyével és ez az elégedetlenség
magában Angliában is tapasztalható és
kiváltotta a közvélemény erős kritiká-
ját. Délamerikai jelentés szerint az
Egyesült Államok hírszerző ügynöksé-
gei közelebből meg nem jelölt diplo-
máciai körökből — világos, hogy a
szovjet követéséről van szó — arról ér-
tesültek, hogy a Szovjet részéről a ke-
leti hadszíntér helyzetét kétségbejé-
nek ítélik meg. Ha nem sikerül hama-
rosan felállítani a második arcvonalat,

akkor a bolsevisták annyira legyengül-
nek, hogy a németek megrögzítik az
arcvonalat és 100 hadosztályt dobhat-
nak nyugatra a kelet hadszíntérrel és
akkor a második arcvonal megteremté-
se még sokkal nehezebb lesz, mint am-
ilyen pillanatnyilag volna. Ezért min-
den áron most vel kellene állítani a
második arcvonalat. Az Egyesült Ál-
lamok hírgyűjtőkezei rámutatnak ar-
ra, hogy a hadvitelezés az ellenséges ten-
geralattjárók valamennyi arcvonalon
olyan súlyos, hogy a szovjetet nem bír-
ják kielégítő hadianyagtámogatásban
részesíteni.

Az NST berlini jelentése szerint a
Wilhelmstrassen megjegyezték, hogy Pa-
pen évek óta mindig Berlinbe jön ösz-
szel, mert nagy barátja az ügétőverse-
nyeknek és a vadászoknak.

**Évnyitó ünnepély az állami
tanítónőképzőben**

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk már
hozzább cikkben számolt be arról,
hogy a nagyvezetési átalakítási mun-
kálatok miatt a helybeli állami leány-
liceum és tanítónőképző későbbben kez-
di meg idei tanévét. Az ünnepélyes
tanévnyitásra most, vasárnap délelőlt
11 órakor kerül a sor.

- Az ünnepély műsora a következő:
1. Himnusz. Eneki a közönség. (Köz-
ben zászlófelvonás és tisztelgés az in-
tézeti cserkészcsapat részéről.)
 2. Rövid visszapillantás és szere-
szemle. Tartja Kiss János igazgató.
 3. Kodály Z.: Ave Mária. Kodály Z.:
A 150. genfi zoltár. Eneki az intézet
dalkara. (Közben az iskola új növén-
dekeit intézeti jelvényünkkel eljegyez-
zük és felavatjuk új hivatásuknak).
 4. Egy liceumi növendék szaválata.

Egy gyakorló népiskola tanuló szava-
lata.

5. Halmos L.: Minden földnek Istent
dicséreték. Eneki az intézet dalkara.

6. Dr. Doloh Erzsébet, Krauszay Il-
ona, Dirmayer Mária né osztályfőnk ta-
nárnök üdvözlő szavai újonnan jött
növendékeikhez és a szülőkhöz.

7. Az iskolai év megnyitása.

8. Híszkegy. Eneki az intézet dal-
kara.

Az intézet dalkarát Lukács László
zenetanár vezeti. — A felavatást volt
növendékeink, az újonnan kikerült és
most állásához jutott tanítónők végzik.
Belépődíj nincs. Önkéntes adományo-
kat szívesen fogadunk el és az Ifjúsági
Vöröskereszt javára köszönettel nyug-
tázunk.

Apollo Filmszínházban Pesttel egyidőben legnagyobb sikerű magyar film
Éjféltre kiderül
Főszerepben: Bulla Elma, Simor Erzs, Ráczi Vall, Csontos Gy., Lehotay
Csak 16 éven felülieknek!

Belvárosi
Csokolj meg! Pazar kiállítású
revüifilm.
Tánc! Muzsika! Jókedv!
Előadások kezdete: 5, 7 óra. Szombaton: 3, 5, 7 óra. Vasárnap: 11, 3, 5, 7 óra.

A toledói fellegvár hősi éposza, a világhírű monumentális film
ALCAZAR
a CASINÓBAN

Bezárulóban van a Stalingrád körül vont harapófogó

Erősebb bolsevista rohamokat vertek vissza a magyar és német csapatok a Don mentén. — Olasz tengerészeti egységek vakmerő támadása Gibraltár kikötőjében. Elsüllyesztettek egy hajót, ötöt súlyosan megrongáltak

Berlinből jeleltük: (MTI) A Német Távíratok Irodája jelenteti: A véderő főparancsnoksága a doni harcokról a következőket közli:

A doni arcvonal harcizakaszán német és magyar csapatok erősebb bolsevista rohamokat vertek vissza. Egy ízben az ellenség tüzérégi előkészítés után 20 harcikocsival indult támadásra egy erdőből. A magyar csapatok kivédtek a támadást és 12 ellenséges harcikocsit elpusztítottak. Azokat az ellenséges csoportokat, amelyek a magyar állások közelébe férkőztek, a magyar

gépesített harcerők vertek vissza. A nap folyamán a bolsevisták újabb és újabb friss tartalékokkal megismélték támadásaikat, de valamennyit visszaverték az ellenségre nézve súlyos veszteségekkel, úgy hogy a magyar csapatok továbbra is birtokukban tartják állásaikat. Az ellenség a harcok során újabb 20 harcikocsit veszített. Német harci gépek szovjet készletű állásokat támadtak. A biztosító német és olasz vadászok 4 ellenséges gépet lelőttek. A légvédelem öt gépet lőtt le.

Két ellenséges zászlóalj zömét semmisítették meg a németek a Terek szakaszán

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli: A Terek mentén német páncélos kötelékek romboló repülőgépek támogatásával nagyszabású támadásban megsemmisítették két ellenséges zászlóalj zömét és 41 löveget zsákmányoltak.

A Stalingrádért folyó elkeseredett harcokban a légierő és a hadsereg szoros együttműködésben újabb eredményt ért el.

A voronyezsi hídfő ellen intézett újabb ellenséges támadásokat a szovjet csapatoknak súlyos és véres veszteséget okozva visszavertük. Ezen az arcvonalszakaszon szeptember 15 óta 91 szovjet páncélost megsemmisítettünk. A légierő támadásai az ellenséges arcvonal mögötti repülőterek ellen irányultak. Az Ilmen tótól délkeletre és a Ladoga tótól délre az ellenség ismételt helyi jellegű támadásai, amelyeket nagyobb erővel

hajtott végre, az ellenségnek okozott súlyos veszteségek mellett összeomlottak. A szovjet légierő szeptember 16-án és 17-én 146 repülőgépet veszített. Hat saját gépünk hiányzik.

Német harci gépek éjszakai és nappali támadásai Dél- és Kelet-Angliá hadifontosságú berendezései ellen irányultak. A csatornában bombatalálattal elsüllyesztettünk egy angol előrhajót. A tengerészeti tüzérégi két angol gépet lelőtt.

Berlinből jeleltük: (MTI) A Német Távíratok Irodája jelenteti: Mint a véderő főparancsnoksága közli, a Terek arcvonalon német páncélos kötelékek esztörtökön átkaroló támadással átörttek a bolsevista állások vonalát. A német harcokosok kemény harcokban egy ellenséges erőcsoportnak egészen a háttáig előredolgozták magukat és az ellenséges csoportot azután megsemmisítették.

Stalingrád teljes mértékben be van kerítve

Berlinből jelentik: (MTI) Inter Inf. Berlini katonai körökben pénteken este a stalingrádi katonai helyzetről szólva megállapították, hogy a város változatlanul teljes mértékben be van kerítve és északról, valamint délről harapófogóban van. A harapófogó két szára egyre jobban közeledik a teljes bezárláshoz. A hadműveletek csak vonatlatlanul haladnak, aminek magyarázata, hogy a várost hihetetlenül megerősítették. A német hadművelet — hangsúlyozzák Berlinben — még azért is olyan lassú, mert a német hadvezetőség célja, hogy minél jobban takarékoskodjék az emberélettel és erővel. Mind-

azonáltal Stalingrad sorsa már nem kétséges.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Irodája jelenteti: A New York Times a második arcvonalról azt írja, hogy ebben a kérdésben a szövetségesek és a Szovjet közt súlyos nézeteltérések vannak. A második arcvonal felállításában Stalin nem döntött. Amerika csak akkor segítheti a szovjetet, ha a támogatás sikerrel kecsegtet. Amerika nem bocsátkozhat könnyelmű szerencsejátékba. A második arcvonal akkor valósulhat meg, ha ahhoz az összes szükséges erőket összpontosították.

Gibraltár erődjében csütörtök óta tart a riadó

Róma. (MTI). A Német TI jelenti. Mint a Stefani Iroda Tangerből jelenteti, a gibraltári erődben csütörtökön éjszaka óta tart a riadó, amióta az olasz tengerészeti rohamegységei merész támadással behatoltak a gibraltári öbölbe. Hajnali szürkületkor amikor a brit haditengerészet több egysége futott a hadikikötőbe, óriási

robbanás hallatszott. Ez a 3000 tonnás Ravenspointon következett be. A hajó elsüllyedése olyan gyorsan következett be, hogy csaknem egész személyzete elmerült a hullámokban.

Róma. (MTI). A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 844. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon felderítő tevékenység folyt. A légierő

Ez a három alapelv az ORION-gyár mindenkor programja. Ezen az úton

MA IS TOVÁBB HALADUNK!

Meggyőzik Önt erről új készüléktípusaink.

MINDEN ORION-RÁDIÓKERESKEDŐ KÉSZSÉGGEL BEMUTATJA

Kapható **VACSI ES DOBRIBAN** Kossuth Lajos-u. 5-7. Telefonszám: 27-33. Rádió és villamossági üzlete

Kapható: **BODOR I ÁSZLÓ** Rádió és műszaki nagykereskedőnél. Szent László-tér 1. Tel.: 22-44.

Kapható a **„MUSICA”-ban** RACZ ERNO cégnél Rákóczi-ut 11. szám

Kapható **Ferenczy Zs. és Emődi J.** villamossági, műszaki cikkek és rádió szaküzlet Nagyvárad, Rákóczi-ut 11. Tel. 19-39.

Kapható **Péter István** rádió és villamossági üzletében Nagy Sándor utca 19. Telefon 30-43

Kapható **„VOLTA”** MATHE ANDRÁS Szt. László-tér 8. Tel. 32-40.

Kapható: **Mózes István** rádió és műszaki üzletben Nagyvárad, Hlatky Endre-u. 15

H. Raessen a „Magyar Lapok”-ban!

folytatta Malta szigetén lévő támaszpontok bombázását. Egy brit gépet lelőttek. A legutóbbi két nap folyamán 4 gépünk nem tért vissza. A királyi haditengerészet roham harciségei behatoltak Gibraltár kikötőjébe és ott elsüllyesztették a Regenspoint gőzöst. Ezt megelőzően más rohamegységek Gibraltár kikötőjében megrongáltak 5 gőzöst. A támadók legnagyobb része visszatért támaszpontjára.

Hadművelési övezet (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A művelt világ felhabrodása továbbra is kifejezésre jut afelől, hogy brit részről fogellenesen megtámadták az Aquilea és Arno nevű olasz kórházhajókat. A jogellenes cselekedetek sorozatába tartozik a máris mátruhij kórháznak brit részről világos nappal történt bombázása is. 4 bomba esett a kórházépületre, holott a vöröskereszt jelvény világosan látható volt. A kórház kápolnáját teljesen elpusztították a bombák és találatok érték az olasz és német sebesült katonák pavillonját is. Az angol gépek később visszatértek és egy sebesült szállító különítményt is bombáztak, minek következtében egy sebesült meghalt, két épolónó súlyosan megsebesült.

A japán kereskedelmi miniszter nyilatkozata a gazdasági hadviselésről

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A japán kereskedelmi és ipari minisztérium vezetője nyilatkozott a Domeji Iroda munkatársai előtt a gazdasági hadviselés kérdésében.

Erthető — mondotta — ha a japán lakosság az elfoglalt új déli területek folytán bizonyos megkönnyebbülést remél az ellátási helyszínen. Nem szabad azonban feledni, hogy az új területek földi kincseinek kiaknázásához sok felszerelésre, munkaerőre és leginkább hajótérre van szükség. A nyersanyagokat leginkább csak az anyaországban tudjuk feldolgozni. Eppen ezért elsősorban azokat a nyersanyagokat kell kitermelni és az anyaországba szállítani, amelyek a háború folytatása szempontjából fontosak. Ennek következtében fel kell készülni arra, hogy a japán nép élelmezési helyzete egyelőre nem könnyebbodik, hanem talán még súlyosabb lesz. Mindenesetre inkább erre kell elkészülnie a lakoságnak ahelyett, hogy gyors javulásra számítsa.

„Japán kitart a tengely mellett a végső győzelemig”

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: Toszo miniszterelnök a nemzeti szótársaság elnöke beszédét mondott Japán szilárd elhatározása — mondotta a miniszterelnök — kitartani a tengelyhatalmak oldalán a végső győzelemig. Beszédében megemlékezett Mandzsukó alapításának tiz éves fordulójáról és rámutatott arra, hogy ez az ország aránylag rövid idő alatt csodálatos előhaladást tett. Mundzsukó mindig számíthat a japán birodalom támogatására, barátságára és együttműködésére.

Szabó Imre
hatóságilag kijelölt
bőrelasztó
Szent János-utca 6 alatt megnyílt.

Boldog családok első hete a Bonczos-telepen

Gyermekek, imádságos élet, virág, munka és jókedv fogad mindenütt a családvédelmi házakban

Családvédelem-utca 13.

Csak úgy találmra nyitunk be éppen ide. Közömbös, hogy kit keresünk fel a boldog új háztulajdonosok közül. Célnk csak az, hogy megnézzük: hogyan folynak a dolgos, kenyérkereső hétköznapok az egy hét előtti ünnepnap után, amikor a birtokba jutás lázas örömeinek forrósága égett e derék, magyar munkáscsaládok aprajának, nagyjának arcán.

Tehát lássuk, mint folyik az élet a Családvédelem-utca — volt-e valaha enél szebb utcánév? — 13. szám alatt, ahol özvegy Ottenberger Ferencné lakik nyolc gyermekével. Tizenegy gyermek van valójában. — hét fiú és négy lány — de egy közülük, a legidősebbik, aki most 23 éves, már házasember. Ploestiben lakik. Egy leány férjével van itt, Váradon. Egy fiú pedig kint van Németországban. Otthon tehát kilencen élnek: az özvegy édesanya — két hónappal ezelőtt halt meg a férje, aki kereskedő volt — és nyolc gyermek.

A derűs kis családi otthonban most csak három fiút találunk otthon. A 17 év körüli barátságos, mosolygós arcú Istvánt és két kis öccsét. Otthonuk már teljesen be van rendezve s a konyhából paradicsom-befőzés fanyar illata árad. Nem csoda, hiszen ők már „régii lakosok” itt. Még aznap este, amikor az ünnepélyes átadás megtörtént, megjelentek a ház előtt a bűtorszállító szeke-

rek, s a népes Ottenberger-család már az elmúlt vasárnapra virradó éjszakát az új otthonban töltötte. A középső, nappali szobában — innen nyílik jobbra és balra a két, alkovszerű megoldású hálófülke — az asztalon, a heverőn, a székeken iskolás könyvek, füzetek halmaza hever. Itt tehát már minden vonalon megkezdődött a hétköznapi élet: a munka, kicsinyek és nagyok számára egyaránt.

— Édesanyjuk hol van? — kérdezzük Istvánt.

Megtudjuk, hogy munkában van most is. A piacon van átra, ott árul. Abból tartja el népes családját. Ő maga — István — azonban már szintén kenyérkereső: órák. Egy évig kint volt Németországban, Hamburgban, ahol mint vasszertergályos dolgozott. Mindössze két hete van itthon, s azon gondolkodik, ne menjen-e vissza. Mert ott — mint mondja — nagyon jól lehet keresni. Vett magának ottani keresetéből két öltözet ruhát, cipőt, fehéreneműt, nyakkendőt s az órák mesterséghez szükséges szerszámokat. Természetesen, ha az is küldött pénzt.

Gyermekek ágya a feszület alatt

Közben szórhezzük a világos, derűs lakásban. Az asztal közepén — a tankönyvek sokasága között — piros-fehér szekfücsokor virít. Az egyik sarokban többágu virágállvány cserepes virágokkal. A gyermekek hálófülkéjében, az egyik ágy fölött: feszület. A másik hálófülkében, az egymás mellé helyezett két ágy fölötti falon szintén. Megmagyarázza: az egyiket az átadásakor kapták, a házzal együtt. A másik, a nagyobbik az övék. Már a régi lakásukban is megvolt.

A két kisebbik fiú szorgalmasan rendezgeti iskoláskönyveit és füzeit. Most kötik be őket szép, tiszta papírba.

Egyikük, IV. polgáriista a másik első gimnázista. Összesen öten járnak iskolába a családból. Két kisfiú III. elemista, egy kisleány, — a legkisebb gyermek, aki még csak öt éves — óvodába jár.

Megkérdezzük még, mi a céljuk a ház körül elterülő, ma még kopár kerttel. Azt mondja, bevetik majd kerti veteményel. Fát is ültetnek, diófát és különböző gyümölcsfákat. A fahiányt egyébként már most is igyekeznek valamiképpen leküdeni az új honfoglalók. Csaknem mindenik ház bejratánál egy-egy dúslombhozát, fehér, vagy rózsaszínű virágba borult leander-tő díszlik.

Gyerek és virág mindenütt

A legközelebbi családi házban, ahova bekopogtatunk, szintén özvegy asszony lakik: özv. Gyöngyösi Józsefné hat gyermekével. Őt sem találjuk itthon. Munkában van ő is. A városházán takarító, de jár azonkívül magánházaikhoz is moeni, takarítani. Hiába, nagy a család. Sokat kell dolgozni, hogy annyi éhes szájnak enni tudjon adni.

Csillogó barnaszemű, értelmes arcú tizenöt év körüli kisleány fogad, aki éppen a konyhában szorgoskodik. Itt is helyén van már minden. Szép, fehér függöny a konyhaablakon, pirosal kivarrt, fehér terítők a falon. Az egyikén közülük ezt a felirást olvassuk: „Ahol van szorgalom, ott nem marad el a jutalom.” Nos, hogy Gyöngyösiék szorgalmas emberek, afelől pillanatig sem lehet kétségünk. Látjuk magunk előtt az izlésesen berendezett, ragyogó tiszta lakást, a háziasszonyi teendőket végző fiatal kislányt, amint épen mellette lábaltankodó, 5 éves kis öccsére is anyáskodóan felügyel, halljuk, hogy az édesanya most, a késő délutáni órákban is munkában van, s hogy 19 éves bátyja bádogos és vízvezetékészterelő — a városi kertészetben dolgozik, — 16 éves bátyja kőművesmunkát végez a Pü-

pöki-úton most épülő újabb családi házaknál, 17 éves nővére pedig fodrász-leány. S ime, a jutalmuk sem maradt el. Vagy kell-e szebb, tartalmasabb jutalom, mint ez a kedves, derűs, világos, egészséges családi ház, mely boldog — és remélhetőleg egyszer majd beteljesülő — álma lehet minden dolgozó, kevés pénzű, sokgyermekes magyarnak.

Benézünk a szobába is: Ragyogó rend és tisztaság. Az ablakon fehér csipkefüggöny. Az asztalon és éjjeli ezekrényen — itt is, mint Ottenbergékénél — virág. Itt azonban az ágy fölött nem feszület függ, hanem nemzeti színű keretezett táblácska: háziáldás. Ezzel a felirással: „Békesség Istentől.” A református Gyöngyösi család ezt kapta a házzal együtt. S bizonyára megkapja a békességet is Istentől.

Huszonötliteres fazékban fő a vacsora

Ugyanennek a családi háznak a másik felében laknak Ujlaki Sándorék. Az apát — aki városi altiszt — és anyát itt sem találjuk itthon. De annál több gyereket! Csak a konyhában lévő gyékényágyon van egy csomóban hat. Kilenc

hónapostól 10 évesig bezárólag mindenkor, és nembeli. Angyalian szépek valamennyien. S bátrak, értelmesek, vidámak, egészségesek. A 15 éves Etelka itt is a konyhában szorgoskodik. A tűzhe-lyen 25 literes fazékban bab fő. Vacsorára és másnap délre. Apa, anya és kilenc gyermek számára kell is bizonyennyi! A kilenc gyermek közül hat jár iskolába. Kettő polgáriba, három elemibe, egy pedig — aki cipésztanuló — iparostanonc iskolába. A legidősebb fiú — aki 20 éves — asztalos. Most éppen gyengélledik. Bent fekszik a lesötétített szobában, ezért itt eltekintünk az egész lakás megtekintésétől.

Arra a kérdésre, hogyan érzik itt magukat, örülnek-e az új otthonnak, itt is, mint az előbbi helyeken, boldog öröm és meglegedés hangján kapjuk meg a választ.

— Hát neked mi tetszik itt legjobban? — kérdezzük a lenezőke hajú, égkék szemű, hosszú, fekete pillájú, 4 éves Banditól, aki éppen fejfelé lefelé csúng a gyékénypriccsen.

— A Pece! — hangzik a válasz, s ezt megerősíti a 7 éves, s hozzá szinte összetévesztéig hasonlító Karcsi is.

Lassan alkonyodni kezd s mi elbúcsú-zunk a Családvédelem-utca apróbb, s nagyobb honfoglalóitól. Amint távozo-ban megégyezér visszanezünk, az este bággyadó nap fényében biztatóan ragyog-nak a piros ceceéptetők; mintha ünne-pélyes ígéretet tennének itt, a tiszta, fénylő magyar ég alatt, hogy ők még csak úttörők. Elsők az elsők között. De utánuk még sok-sok ezer ilyen piros-tós családi ház fog kinőni a magyar földből, hajlékot, igazi otthont nyujtva minden derék, szorgalmas, sokgyerme-kes magyarnak.

M. FODOR VIOLA

Végetért az európai ifjúsági szövetség bécsi kongresszusa

Bécsből jelentik: (MTI) Az európai ifjúsági szövetség bécsi kongresszusa pénteken délután három órakor ünne-pélyes záróülésen, illetve az este 8 órai nagygyűléssel befejeződött. Este 8 órakor a bécsi Hősök Terén hatalmas nagygyűlés volt, amelyen mintegy 100 ezer ember vett részt. A Hősök Terén az egyes államok küldöttségeinek vezetői megkoszorúzták a hősök emlékművét. Vitéz Beldy Alajos altábornagy a magyar leventék pirosfehér-zöld színű ezalaggal díszített koszorút helyezte el az emlékművön a Himnusz hangjai mellett. Az emlékmű megkoszorúzása után dr. Ley, a munkások vezetője és Balduur von Schirach birodalmi vezető mondott nagyobb beszédet. Az unnepség Olaszország és Németország Himnuszainak eljátszásával ért véget.

Bécsből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az európai ifjúsági nagygyűlés záróülésén Axmann birodalmi ifjúsági vezető hangsúlyozta, hogy az európai ifjúsági szövetség célja nem a nyilvános szereplés, hanem a komoly munka. A szövetség nem szolgál semmiféle világhatalmat, hanem az új Európát.

MEDDIG TART MÉG A HÁBORU?

Irta: Csiszár Béla

A most megjelent Sept Jours című francia hetilapban igen érdekes cikk jelent meg arról, hogy vajjon hosszú ideig tart-e még a háború? A francia lap behatóan vizsgálja a küzdő felek közvéleményének állásfoglalását és hadihelyzetét, s arra a megállapításra jut, hogy valamennyi hadviselő ország vezetőjének egyöntetű véleménye: a háború még eltart egy ideig.

Az angolszászok azt szeretnék, ha a háború addig tartana, amíg ők győzhetnek, azt hirdetik, hogy az idő nekik dolgozik és minél tovább tart a nagy mérkőzés, annál több az esélyük a győzelemre. Ezzel szemben a tengelyhatalmak és Japán vezetői nyugodt fölényrel hangoztatják, hogy bár ők a háború mielőbbi befejezését óhajtják — éppen az emberiség szenvedéseinek csökkentése érdekében, országaik szempontjából nagyrészt közömbös, hogy hamarosan, vagy pedig később fog-e végetérni a nagy mérkőzés, mert — és ez a fontos — felkészültek mindenre, készleteik megfelelőek, haditermelésük teljes erővel dolgozni tud és közzelátásuk is zavartalanul működik.

A Sept Jours cikke szerint Churchill moszkvai utazása, tekintet nélkül arra, hogy milyen eredménnyel járt és miben állapodtak meg Sztalinnal, azt bizonyítja, hogy a szövetségesek az idén már nem gondolnak nagyobb hadműveletekre és Churchill ehhez akarta megnyerni Sztalin beleegyezését. A hírheft második front, amelyről egyidőben Anglia és Amerika sajtója oly sokat beszélt és fellátása érdekében annyi felesleges puskaport pazarolt el, már nem valószínű, hogy ebben az esztendőben. A szövetséges hadseregek és flották nem tudták telejtsíteni azt az ígéretet, amelyet Churchill és Roosevelt tett nyilvánosan és kétségkívül nagyon okatlanul akkor, amikor Molotov náluk járt. „Az egyetlen lehetséges második front jelenleg — ismeri be a Newyork Herald Tribune — a levegőben van”.

Az angolszászok most új jeleszóval szédítik közvéleményüket: hangoztatják, hogy 1943-ban jönnek! Az angolszász közvélemény számára tehát most újabb háborús év perspektívája rajzolódik ki. Nem titok, hogy mind az angolok, mind az amerikaiak szívük mélyén már ebben az évben remélték a háború befejezését természetesen az ő győzelmükkel. Most ez a győzelem újabb hálasztást szenved és egy bizonytalan upabb esztendő elé kell nézniük.

Julius 5-én Churchill felszólaít az alsóházban. A létkör drámai volt. Tobrukért és az egyiptomi futásért kellett kanosszát jarnia. Beszédét befejezve Churchill ezeket mondotta: „Sohasem osztottam azoknak a véleményét, akik azt hiszik, hogy a háború 1942-ben végetér. Sokkal valószínűbb, hogy a háború hosszú lesz”. Tizennyolc hónappal előtte 1941. január 25-én Churchill az amerikai szenátus márvány szószerékéről intézett beszédét az USA törvényhozóihoz. Mindenkit meglepett beszédének szerénysége. „Azt hiszem, hogy az 1942. év vége sokkal jobb helyzetben talál bennünket a mainál és hogy az 1943. év megengedi majd, hogy kezdemé-

nyező lépést tegyünk a frontok fontos pontjain”.

Mikor Churchill ezeket mondotta, 1943 még nagyon messzinek tűnt. Az amerikai szenátorok közül sok e-huzta a száját. Ma 1943 mindössze négy hónapra van tőlünk. Kérdés, vajjon a brit birodalom helyzete javult-e 1942 végére? Igaz, megszerezte Amerika együttműködését, de elvesztette a távolkeletet. Egyiptom egy részét: India, a birodalom gyöngye rendkívül fenyegető helyzetben van és csak ideig-óráig tudja fenntartani a brit szurony Anglia uralmát. Azonkívül nem szabad elfeledkezni a tengeri mélyére küldött rengeteg hajótérről.

Lássuk most, mit jósolt Roosevelt, 1942 június 25-én a sajtókonferencián szintén kijelentette, hogy a háború hosszú lesz és az embereknek nem szabad egyik héten optimizmusba, a másik héten pesszimizmusba csapniuk. Az Egyesült Államok közvéleménykutató szerve, a Gallup intézet pedig számtalan körkérdése után most azzal a legújabb kérdéssel fordul az amerikai közvéleményhez: gondolja-e, hogy a háború még két vagy három évig is eltarthat?

A megkérdezettek 64 százaléka igennel felelt.

A tengelyt és Japánt nem lehet megvádolni azzal, hogy illúziókat kergetnek és felesleges reményekkel áltatják népeiket. Toyo japán miniszterelnök június 18-án chillei újság-

írók előtt ezeket mondotta: „Japán kész harcolni akár száz évig is ha kell, hogy megszerezze a végső győzelmet”. Nem sokkal később ezt mondotta egyik rádióbeszédében. „Ne felejtsetek el, hogy a háború csak most kezdődött. Küzdjétek a haszon-talan derűlátás ellen és legyetek meggyőződve, hogy a háború hosszú lesz!”

A világ másik részén, Olaszországban a bolognai munkások előtt Ciano gróf a következőket mondotta. „Jól tudjuk, hogy a küzdelem kemény és hosszú lesz. Tudjuk, hogy az ellenség erős és mindenáron döntést szeretne kjerőszakolni. Minderre azzal válaszolunk, hogy mi éppen olyan erősek leszünk és a mi elszántságunk meghozza az olaszok győzelmét!”

A Führer is nyilatkozott a háború tartamáról abban a beszédeben, amelyet ez év januárjában a berlini Sportpalota hatalmas csarnokában mondott: „Nem tudom, hogy ez az év hogyan ér véget. Nem tudom, hogy meghozza-e a háború végét. De azt tudom, hogy mindenütt, ahol az ellenség mutatkozik, fog, mi le'ogjuk győzni ennek az évnek a folyamán éppen úgy, mint ahogy legyőztük idáig. Ez az év újra tele lesz német győzelemmel.”

A most következő tél valószínűleg az eddigiekénél még nagyobb hadi előkészület időszak lesz. Németország nyugodtan néz az elkövetkezendő téli hónapok elé, mert még mindig jelentős készletei vannak, azonkívül

NYILTTÉR

**Szerszámgépeket,
esztergapadot,
gyalut,**

jobb szerszámokat keresek megvételre »Késpénz« jeligére a kiadóhivatalba.

a keleti területekről az anyaországba tetemes fölös elemiszerkészleteket kap, továbbá a német lakosság ellátásában változatlanul vezető szerepet vívó németországi termés igen kedvezően alakult. A hadianyagutánpótlás terén, Németország még az eddigiekénél is nagyobb erőfeszítésekre képes, hiszen egész Európa valamennyi fegyvergyára ugyszólván a bolsevizmus elleni harc céljait szolgálja. Az idei nyári offenzíva legfőbb részét célját, Dél-Oroszország élelmi cikkékben és nyersanyagban gazdag területeinek elfoglalását, valamint a kaukázusi olajvidék német kézre kerítését az ősz végéig könnyűszerrel el tudják érni.

Az angolszászok tehát hiába reménykednek blokádjuk sikerében és még abban is, hogy ipari termelésükkel és fegyverkezésük fokozásával fölénybe kerülhetnek Németországgal és két nagy szövetségesével szemben.

Nem szabad azt hinni, mintha Amerikában mindenki lángolna a háború vagy a hosszú háború utáni végytől. Minél inkább belebonnyolódik a háborúba, annál jobban látják, hogy hosszú és gyötrelmes útát kell megtenniük ahhoz, hogy hihessenek a biztos sikerben. Don Iddon, a Daily Express amerikai munkatársa nemrég azt táviratozta lapjának, hogy az amerikai közvélemény unja már a háborút és főleg azt a hadviselést, ahogyan Roosevelt és Churchill irányítja a háború menetét. Az amerikai közvélemény unja a különböző fegyverkezési propagandá hadjáratokat, Roosevelt dicsekvő és sötétenlátó beszédeit, eleve van a hadieseményekből, szövetségekből, nyilatkozatokból, különösen azután, hogy a győzelem istenasszonya nem nagyon kecsgetti sikerrel az amerikai fegyvereket. Véleménye ebben a rövid mondatban foglalható össze: „Hagyjunk fel a sok beszéddel és csináljunk valami más dolgot.”

Amerika azt szeretné, ha hamar döntenének és nem kellene hosszúra húzni a háborút. Azt hitte, hogy ha lesz elegendő fegyvere és repülőgépe, s ezzel úgy — ahogy ellátja szövetségeseit, máris megnyerte a háborút. Pedig, mint Mussolini is már megmondotta: ebben a háborúban az győz, akinek több hite és lelki ereje van. Százezer ágyú sem adhat győzelmet, ha a katonákat nem hívta a fanatikus hit és elszántság tüze. Toyo japán miniszterelnök mondotta egyik beszédében, hogy az anyag semmi, a lélek győz. A harcokcsik és ágyúk csak eszközök. Ezt a küzdelmet azok nyerhetik meg, akikben fiatalos tüzzel ég a végső győzelem elszántsága és könnyű szívvel halnak hősi halált eszméikért.

Ha tehát még egy bizonyos ideig eltart is a háború, nem kétséges, melyik szövetséges tábor nyeri azt meg.

Tizmillió magyar katolikus hitvallása lesz az októberi Katolikus Nagygyűlés

Harctéren küzdő honvédeinkért ajánlják fel a nagygyűlés első napját

A Magyar Kurir jelenti: Az Actio Catholica Országos Elnöksége október 2-3-4-5-6-7-8 napjaira Budapestre hívta össze a 30-ik Országos Katolikus Nagygyűlést. Az ideai nagygyűlés a családmentésről és ezzel kapcsolatban a nemzetmentésről fog tárgyalni, amely gondolatok tulajdonképpen az Actio Catholica 1942—43 évi munkaprogramja. Erre fölülte szükség van, mert hiszen a magyar családok válsága, szétesése, elnéptelenedése közismerten ma már oly fokra emelkedett, hogy komoly veszedelmeg jelent nemzetünk jövőjére vonatkozólag is. Serédi Jusztinián bíboros, Magyarország hercegprímása a családmentésre vonatkozólag a következőket jelentette ki: „Meg kell becsülnünk és meg kell szentelnünk magyar családjainkat, keletkezésükben, belső szervezetükben és fennmaradásukban”. Ez a kijelentés világosan rámutat arra, hogy milyen fontos kérdéstről fog tárgyalni október 2-től 8-ig a Budapestre összehívott Országos Katolikus Nagygyűlés, amelyen az Isten jósága folytán már a visszatért területek katolikusai is résztvehetnek. Lélekemelő gondolattal kezdődik a magyar katolikusok ezidei táboraszkodása, mert október 2-án első pénteken nemcsak a fővárosban, hanem a legkisebb faluban is a hívek ezrei szentáldozáshoz járulnak és azt a harctéren küzdő hős honvédeink szerencsés visszatéréseért és a győzel-

mes békéért ajánlják fel. A nagygyűlésen való részvételüket bejelentették a német és a szlovák-ajkú hívek is. Szóhoz jut a nagygyűlésen a fiú és leányifjúság, valamint a katolikus férfiak és nők is. Az elmúlt években a katolikus nagygyűlés mindig három napig tartott, most az idén azért hét napra állapította meg a nagygyűlés rendjét az Actio Catholica, mert a komoly tárgyalási anyag valamint a katolikus egyes-szervezetek megnyilatkozásai tették ezt szükségessé. Az októberi katolikus nagygyűlés legrészletesebb programját most állítja össze az Actio Catholica országos szervezési szakosztálya és a hét folyamán nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is templomok ajtajain már ott lesz a katolikus nagygyűlésre felhívó falragasz. Ebből majd megtudja az ország katolikusága, hogy milyen kedvezményrel lehet felutazni a fővárosba és hogy a nagygyűlés három nyilvános ülését október 4-én vasárnap délelőt 10 óra 30 perckor, október 5-én, hétfőn délután 5 órakor és október 6-án kedden szintén délután 5 órai kezdettel a fővárosi Vigadó összes termeiben tartják meg. A nagygyűlésre vonatkozó felvilágosítást az Actio Catholica országos szervezési szakosztálya Budapest, IV. Ferenciek-tére 7. ad. Azonban e hét végéről az összes plébánia hivatalok is tudnak majd felvilágosítást adni a híveknek.

Ellenforradalmát voltam az első kaukázusi gyalogezredben

Lassan megbarátkozunk a tábori élettel. Meghitt esték az orosz tisztikönyha barátságos melegében

III.

Ahogy teltek a napok a 4-es számú vladivosztoki erdőben, az első kaukázusi gyalogezred munkaszázadának kötelékében, egyre növekvő nyugalommal és biztonságérzettel állapította meg merész kalandra indult csapatunk, a 22 fiatal osztrák-magyar hadifogoly tiszt, hogy rangrejtésünk felfedezésének botránya, aminek kitörésétől retgettünk, a viszonyok kedvező alakulása miatt legalábbis hosszú időre elodázható. Nagy buzgalommal végeztük munkánkat, szívesen is dolgoztunk a tábor-élet kedélygyilkos egyhangúsága és kényszerű semmittevése után s orosz fellebbvalóink meg voltak velünk elégedve.

Beköszönt a szörnyű szibériai tél

Pedig nem voltak olyan könnyűek a feladataink. A favagok egész nap bontották az erdőművek fa-alkatrészeit, csusztatták a lejtőn a roppant gerendákat s kemény nekifeszéssel fűrészeltek és hasogattak, hogy ellássák tüzelőanyaggal a tisztek és legénység szállásait. A tél gyorsan beköszöntött, metező hideg szél fujt a tunguz és jakut puzták felől s európai ember számára elképzelhetetlen fagyok és hóviharok tetek próbára a kis munkás csapat ellenálló erejét. A szakácsok erdőirtó fűrészekkel darabolták fel a konyhán a jegesre fagyott marhacombokat, amelyeket kínai szekerekkel szállítottak fel Vladivosztokból és a tengerparton elterülő falvakból. Külön nehézség volt a kaszárnyatelep vízellátása. A vízfordó bajtársak kis kordékra erősített hordókban hozták a vizet távoli kutakból és forrásokból, rettentő küzdelmet vívtak a kordék elé fogott csökönyös lovacskákkal, s a hordókból rájuk freskelő víz néha vastag jégpáncéllal vonta be őket, mire szállítmányukkal célhoz értek. Mi, lovászok, ezellől istállóiban apolgattuk a reánk bízott lovakat, gémberegett kézzel kötöttük-bogoztuk a primitív muszka hámot, mikor be kellett fogni a szekereket s nagy utakat tettünk meg a vladivosztoki erdőövetet hegyvidékén, mikor a falvakból takarmányt kellett szállítanunk.

Megalakul a „kaszinónk“ is

Legjobb dolguk a magasabb rangú tisztek mellé beosztott tisztiszolgáknak volt. A jól fűtött tiszti lakásokban foglalatokodtak naphosszat: főztek, takarítottak, suroltak és valóságos elkápráztatták megbízhatóságukkal, tisztaságérzékükkel és konyhaművészetükkel bámulatosan kisigényű, hallatlanul naiv és jóindulatu gazdáikat. Csak egy baj volt. A derék tisztiszolgák rekordidő alatt „halálosan“ beleszerettek a tiszti aszsonyokba, s fájt a szívük, hogy szolgának kijáró bánásmódban részesültek tőlük és nem árulhatták el tiszti mivoltukat... A parancsnok lakásában szolgálatot teljesítő bajtársunk konyhája volt gyülekező helyünk, főhadiszállásunk, kaszinónk. Ide tértünk be este-kint, hogy teaszó mellett elmeséljük egymásnak az napi tapasztalatainkat, melegedjünk a tüzhelynél s figyeljük a kis orosz tiszti társaság életét. Minden este összejöttek ők is a parancsnok lakásán, nagy vacsorákat ettek, amelyek izletességét nem győzték magasztalni, néha a sárgaföldig leitták magukat az általános alkoholtilalom dícsőségére, s nem csináltak nagy dolgot belőle, ha

észrevették, hogy tisztiszolga-bajtársaink el-elesentek egy-egy palack konyakot s leittatták saját vendégeiket a petróleumlámpával gyéren megvilágított, jόμεleg konyhában...

Megtörtént, hogy mialatt az orosz tisztek balalajka hangjainál dorbézoltak bent a parancsnok vendégszobájában kozákoeszkával dühörögtek a padlót, mi kint a konyhán magyar nótára zen-dítettünk és csárdásra illegettük magunkat. Különös varázsu, szép és meghitt esték voltak ezek telve a búsongó hazavágyásnak, a méltatlan helyzet keserűségének s a sirvavigadás fel-felesapó örömeinek felejthetetlen hangulatával.

A legénységi barakkban lévő szállásainkon igyekeztünk bajtársi közösségbe keveredni az orosz katonákkal. A muszka származásuk részéről sok megértést, előzékenységet tapasztaltunk. Őszintén feltárták előttünk helyzetük reménytelenségét, nem titolták, hogy a liliputi ellenforradalmi ezred semmiféle ellenállást nem tanusíthat majd, ha a rengetegekben gyülekező vörösök megindulnak a távolkeleti, még fehér uralom alatt lévő városok elfoglalására, s azt is bevallották, hogy semmi kedvük sincs komolyan harcolni a bolsevikök ellen. Mi tagadás: már ekkor, 1919—1920 telén a szíve gyökeréig vörös volt az orosz nép.

Csak a kozákok maradtak hű monarchisták. Közülük is volt néhány marcona példány ebben a velünk, hadifogoly-munkaszázaddal együtt alig száz tagot számláló operett-ezredben. Ezek igazi kaukázusiak voltak s nem vegyültek a többi közé. Nem is kíséreltük meg, hogy összebarátkozzunk velük. De

még náluk is zárkózottabb magatartást tanusítottak a georgiaiak. Külön csoportban, egymás mellett voltak a fel-helyeik és nem engedtek senkit maguk közé. Ha ezőlünk kellett hozzájuk, idegenül néztek ránk, röviden válaszoltak, s aztán ismét összedugták a fejüket fajttestvéreikkel és folytatták hosszú esendes beszélgetéseiket az ő nyugodt lejtésű gruz nyelvükön. Mindig komolyak voltak, ridegek és láthatóan nagy kérdések foglalkoztatták őket. Kaukázusi hazájuk sorsáért aggodhattak, s ezen töprenghettek, mit tegyenek, hogy visszaverődhessenek Georgiába.

(Befejező közlemény következik.)

Alkalmi vasúti összeköttetés kér Nagyvárad Margitta felé

Az Erdélyi Párt nagyváradi tagozatához több oldalról azzal a kívánsággal fordultak: járjon közbe a párt vezetősége a MÁV igazgatóságánál a vasúti menetrend egyes sérelmes összeállításának megváltoztatása érdekében. Különösen az ellen hangzott el sok panasz, hogy Nagyváradról a reggel 4 óra 22 perckor induló vonatnak nincs csatlakozása Margitta-Szilágysomlyó felé. Így ha valakinek a délelőtti órákban van elintéznivaló ügye Margittán, előző nap kénytelen Nagyváradról elutazni és az éjszakát Margittán kell töltenie. Székelyhidről a kora reggeli órákban indul ugyan egy vonat Margitta-Szilágysomlyó felé, de ehhez Nagyváradról nincs csatlakozás, mert a margittai vonat Székelyhidről 4 óra 17 perckor indul el. Az Erdélyi Párt vezetősége magáévá tette a kérést és dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselő a MÁV igazgatóságánál közbenjár a menetrend megváltoztatása érdekében.

Egyoldalu nyilatkozattal felmondható a házfelügyelői szolgálati viszony

A Magyar Tudósító jelenti: Az egyik fővárosi bérház tulajdonosa március 25-én ajánlott levélben rögtöni hatállyal felmondott a házfelügyelőnek és felszólította, hogy a lakást április 1-én bocsássa rendelkezésére. A házfelügyelő a felmondást nem vette tudomásul, mire a háztulajdonos per indított. Most döntött az ügyben a törvényszék dr. Bándy Zsigmond tanácsa, amely a felmondást érvényesnek mondta ki. Az ítélet indokolása szerint a házfelügyelői szolgálati viszony felmondással egyoldalu nyilatkozattal történik, melynek érvényessége független attól, hogy a másik fél azt elfogadja-e vagy sem. A bírói gyakorlat értelmében a házfelügyelői szolgálati lakás kiürítése iránt indított perben a felmondás jogszerűségét nem kell vizsgálni akkor, ha ennek megállapítását a felmondó fél keresetében kifejezetten nem kéri. Ezért a törvényszék mellőzi annak megállapítását, hogy a felmondás jogszerű volt-e. A megsejtent felmondás folytán a házfelügyelő szolgálati jogviszonya április 1-én megszűnt. Minthogy a fővárosi lakásbérleti szabályrendelet értelmében ilyen esetben a házfelügyelő a szolgálati lakást azonnal kiürítve visszabocsátani köteles, ezért a házfelügyelőt a rögtöni hatályú felmondással jogszerűen érte, igényét külön perben érvényesítheti. Ebben a perben aztán döntés alá kerülhet az a kérdés, hogy a rögtöni hatályú elbocsátás jogszerű volt-e.

MAGYAR KATONAVERSEK A DON ÉS DNYEPER MENTÉRŐL

(A két század előtti vitézi énekek gyökeréből a huszadik században is fakadnak új hajtások. Húszéves ifjú hadnagy hozta be hozzánk az alábbi két verset, melyekben érzik a háborús tűzkeresztség alélése. Megható tanuságtelek a küzdelemben álló magyar katona lelki hangulatáról.)

A LOVSZÁROK BALLADÁJA

Szürke köd ült a hajnali égre,
Ott, hol a Don most lustán kanyarog,
Halotti csendben egymással szemben
Vörösök állnak és mi magyarok.

Négy óra felé siet az idő,
S hirtelen robban száz ágyú-torok.
Repülök szántják széjjel a földet
S beléjük hullnak az embersorok.

Őt perc múlva már indul a roham,
Honvéd ajkára imatéle kél.
At robbanás, tuldokló siráson
Halk párbeszédet lök hozzám a szél:

„...Bajtárs! Nem tudom ismerős vagy-e, —
A Kőrös partján lakik egy leány.
Holnap, ha nem látsz... hogyha úgy adódna,
Írj egy lapon, hogy ne várjon reám...”

És szól a másik: „Borsódban lakom.
Ha Te mész tovább, s én itt maradok,
Találsz néhány sor írást a zsebemben,
S két csomag dohányt, amit rád hagyok.

A lapot küld el s ird alá Te is.
Írd meg: veszély nincs, nincs semmi bajunk,
Csak most immár ritkábban jár a posta
S ha nem kapnak hírt, azért jól vagyunk.

Egyszer pedig, ha vonatod betut,
S lányok v. rágót szórnak majd felé,
ANYADRA gondold és anyámra is,
Kik munket szórtak így halál elé.”

Ekkor rakéta siklott fel az égnek,
A roham inault, vértüszbe borult.
S éreztem akkor mindenek felett;
ANYAK NYERIK MEG EZT A HÁBORÚT

MAGYAR ERŐDÖK

A Dnyeper-menti nagy síkságon át
Kanyarodik a katonavonot
S a szöke búzakeresztek között
Búsulni látuk barna hantokat.

Friszen hányt földet, feltakarva mind.
Magyar kereszték. — Hősi temető. —
Leverhetetlen, új rohamra várnak,
A láthatáron így buknak elő.

A vonat fűtült, nem is vette észre,
Láthatott ő már effélet sokat,
S én úgy éreztem, csak ilyen erődök
Tartják meg nekünk a Kárpátokat.

KECKESI TIVADAR csendőrhadnagy

Elutasította a Kuria Casino Mozgósínháznak a nagyváradai ítélőtábla területén működő bíróságok ellen beadott kizárási kérelmét

Szeptember 23-án tovább folytatja a nagyváradai járásbírósa a Katolikus Kör által indított perben a tárgyalást

Nagyvárad. (Saját tud.) Ismeretes, hogy özv. dr. Szudy Elemérné budapesti lakos az elmúlt évben szerződést kötött a Nagyváradai Katolikus Körrel, amelynek értelmében a Kör nagytermét az időszakos kiválmaknak megfelelő mozgósínházzá alakította át saját költségén, viszont ennek fejében öt éves bérletet kapott a mozgósínház használatára. A szerződésben a kikötések között szerepel többek között az is, hogy özv. dr. Szudy Elemérné havonta négy ízben 3-3 óra időtartamra átengedi a mozgósínház helyiségét a Katolikus Kör céljaira, továbbá, hogy a helyiség után fizetendő adókat vállalja és a bérleti összeg biztosítására a Katolikus Kör elnöksége által meghatározott összeget letétbe helyezi. A Katolikus Kör ügyésztől nyert értesülés szerint a havi négy átengedés tekintetében szóbeli megállapodás is jött létre arra vonatkozóan, hogy az átengedés időpontja délután 5 és 8 óra között lesz, ami természetesen is, mert a kulturdélutánokat előbb kezdeni nem is lehet.

A mozgósínház elkészült, azonban nem sokkal a nyitás után nézeteltérések merültek fel özv. dr. Szudy Elemérné és a Katolikus Kör elnöksége között a kikötött délutánok átengedésére, a fizetendő adóra, a letétre és a letéti összegre vonatkozóan. A nézeteltéréseket a szerződésbe kikötött választott bíróság elé kellett volna vinni, azonban a felek nem tudtak megegyezni a választott bíróság személyi összetételében, ezért a Katolikus Kör perrel támadta meg „Özv. Szudy Elemérné Mozgósínház kft.” budapesti bejegyzett céget s perét az illetékes nagyváradai járásbírósa adta be.

Miért kellett pert indítani a Casino ellen?

A perirat szerint az „Özv. Szudy Elemérné Mozgósínház kft.” megtagadta a terem átengedését megfelelő időben. Kérésre olyan időt ajánlott fel, amikor szó sem lehetett a tervezett nagybőjti kulturdélután megrendezésére. Alperes nem fizette be a helyiség után járó adót sem, megtagadta továbbá a letét aláírását és a bérletbiztosítási összeg letétbe való helyezését. Mindezekért felperes Katolikus Kör a nagyváradai járásbírósaon augusztusban megtartott tárgyaláson képviselője, dr. Patzkó Elemér útján kérte a kötött szerződés felbontását és a felmerült károk megtérítését.

A tárgyaláson alperes ügyvédje nagyváradai jogász körökben méltán nagy feltűnést keltő

kérelmet terjesztett elő a nagyváradai kir. ítélőtábla területén működő összes bírák kizárására.

A járásbírósa a kérelmet — mivel az egész ítélőtáblai területre vonatkozott — a Kúriához terjesztette fel, amely augusztus 18-án tartott nem nyilvános ülésén az „Özv. Szudy Elemérné Mozgósínház kft.” kizárási kérelmét 3719-1942. szám alatt hozott végzésében elutasította.

A kizárási kérelem elutasítása után az érdekes ügy most tovább folytatódik a járásbírósaon, ahol a legközelebbi tárgyalás határidejét szeptember 23-ában állapították meg. Jogász-körökben élénk érdeklődéssel kísérik az ügy további alakulását.

A kizárási kérelem elutasítása után az érdekes ügy most tovább folytatódik a járásbírósaon, ahol a legközelebbi tárgyalás határidejét szeptember 23-ában állapították meg. Jogász-körökben élénk érdeklődéssel kísérik az ügy további alakulását.

JOM KIPUR

Hétfőn zsidóünnep lesz. Városunk arculatán ilyenkor talán még jobban meglátszik a magyarság gazdasági térfoglalásának valóságos aránya. A főútvonalakon túl sok a lehúzott redőny, a kávéházak és egyéb szórakozóhelyek üresek konganak, a Bémer-téri zöldszöllyek árván tátonganak és a déli korzón is kevesebben támasztják a Magyar-Olasz Bank falát. Hétfőn lesz Jom Kipur, a zsidóság legnagyobb ünnepe: bűnbánati napja. Egy hosszú év összegyűlt cselekményeinek mérlegelésére és elszámolására kerül ilyenkor a sor, reggeltől csillagfeljöttig, étlen-szomjan vizsgálja lelkiismeretét a zsidóság.

Egyszerű vallási magánügy ez. — tudjuk, amely ellen senkinek semmi észre-

A hétfői Jom Kipur megrendezésének hullámai azonban olyan területekre is átsapnak, amelyek nem feltétlenül szükségesek a ceremóniához és amelyek a magyarság egyetemes érdekeivel sem egyeztethetők össze egykönnyen. Az idei Jom Kipur tiszteletére olyan nagyobb üzemek redőnyeit is leszándékoznak húzni egy teljes munkanapra, amelyek falain belül magyar munkások száza keresik nehéz szereléssel mindennapi kenyerüket.

Ez az egyetlen kifogásunk az idei

ARTISTA OLIMPIÁSZ VARIETE

a Református Kulturpalota színháztermében
A világot járt magyar artisták
TIP-TOP REVÜJE

Megnyitó díszelőadás szeptember 22. kedden este 7 órakor

16 Világattrakció 16

Csütörrök, szombat és vasárnap délután előadás.

Az előadás az első éltetés előtt befejeződik

Olcsó helyárak!

Jegyek hétfőtől elővételben várhatóak d. e. 10 től 1-ig és d. u. 4 óráig a Ref. Kulturpalota pénztáránál.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a városi strand felé közlekedő villamosjáratot (G. vonal) a strandidény megszűnése folytán f. évi szeptember hó 21-ével beszüntetjük.

Nagyvárad, 1942. szept. 18.

Nagyvárad Városi Vasút
Üzletigazgatósága.

Leányok, hívlak benneteket!

Szeretném, ha e sorok minden váradai, katolikus magyar leányhoz eljutnának! Hogy mind, akik iskolában, hivatalokban, üzletekben, műhelyekben és gyárakban, vagy pedig az otthoni tüzhely mellett állva bármiféle hivatást töltenek be, de végeredményben mind magyarok, katolikusok és meglelők leányok, meghallják a hívó szót és mind-mind jöjjenek.

Jöjjenek a következő vasárnap, szeptember 27-én, délután 5 órakor a Székességi házba. A nagyváradai lányok közös nagy szentségimádására. Egy órán keresztül imádkozunk közösen az oltárszentségi Krisztus előtt, hogy segítse meg Hazánkat. Feledje el bűneinket s adjon erőt és győzelmet messi idegenben harcoló katonáinknak, kitartást az itthoniaknak nagy lélekkel elviselni a háborus nehézségeket, adjon szeretetet és egyetértést minden magyar között. Óvja meg országunkat az ellenség minden támadásától és hozza el minél előbb a végső győzelmet s a békét.

Leányok, hívlak benneteket! Ugye érzitek, hogy szükség van — ma inkább, mint máskor — az imádságra? Ma, amikor minden este úgy fekszünk le, hogy nem tudjuk, reggelig élünk-e, ma valóságban éljük át a zsolta szavait: *Hogya az Ur nem őriz meg a várost, aki őriz, hasztalan virraszt...*

Jöjjetek, Testvéreim, könyörögni, engesztelni, imádni az Urat, mert ő az Erő, az Oltalom, a Béke!

Kiskun.

HESZ MÁRTA

Ballont vízhatlanná impregnál

Vegyileg test. tisztít

VARGA ruhafestő és vegytisztító

Üzlet: Gr. Csáky-u. 16. Fiók: Mikszáth-u. 42. Üzem: Magyar-u. 20. Vidékiek beküldött, vagy behozott munkákat postán visszaküldöm.

Nagyvárad szemmel a Tisza-parti metropolisban

Szeged drágaköve: a Dóm és a Dóm-tér. Gazdag néprajzi múzeum. Van-e szögédi beszéd?

Szeged, szeptemből hó.

Az első benyomás mindig drága emlék gyanánt marad meg a jövő számára. Az ember titkos elképzelésekkel, sejtésekkel, jogkony lélekkel indul el egy idegen városba. Amit kap, amit talál, az sohasem az, amit várt és keresett, de lehet, hogy szebb és több. Ez a legjobb eset. Így érkezni meg egy városba, így szívn magunkban a legelső képeket, így látni meg az első embereket: feledhetetlen emlék marad.

Szeged mindig úgy élt képzeletben, mint egy frissen festett habarcs szagú épülethalmaz, ahol sok helyen még el sem távolították a kőművesek emelvényeit. Hogy miért? Több helyen olvastam, hogy a nagy árvíz után teljesen újjáépült, nagy egészen új város.

De milyen jó is az ilyen elképzelés, amely egészen apró részletekig kidolgozza sokszor a még nem látott város képét! Jó, mert van mihez hasonlítani, mérni a valóságot. Csak így láthattam meg, hogy Szeged, ha nem is olyan patinás, mint Kolozsvár, Sopron, Kőszeg, Kassa, Eger, vagy Győr, mégis egységesen, rokonszenvesen, szerényen új. A rendes, tiszta utcák hatalmas palotákkal nem kiabálnak, nem kérkednek. Talán inkább túl csöndesek és befelé fordulóak. A lehúzott redőnyök, a legforgalmasabb részeken is egyenként, legfeljebb hármával sétáló, de inkább hazafelé siető emberek pompásan vázolják az alföldi ember individualizmusát s az alföldi város csöndes zárkózottságát.

Zárkozott az alföldi embőr

Kevéssel éjjel előtt érkezünk meg a légvédelmi elsötétítés kellős közepébe. A lehúzott redőnyökkel döcögő, dörömbölő villanyoson mezeven maguk elé néző, hallgatag emberek ülnek. Még a fiatal párok is hallgatnak és szinte komor tekintettel merednek maguk elé. Jó néhányan érkezünk Váradról s közöttük is olyan is akad, aki megkorkáztatja a komédiázást. Am elismerő mosolyt csak tőlünk kapott. A „szögédek” kor főséggel néztek el minden tréfa fölé és a világot el nem mosolyintották volna magukat! Mintha mindenik Ibsen valamelyik drámájának problémáival emésztene magát...

No de ne utáljunk az éjszakai Szeged, különösen az elsötétített Szeged bemutatkozásából. Várjuk meg a reggelt, a ragyogó napsütést, a házak, az utcák életrekelését...

A szálló, ahol meghúztuk magunkat éjszakára, kitűnő Tiszta, csöndes, barátságos és olesó. Mindent összevetve, reményünk van arra, hogy másnap a vasárnap ünnepi ragyogásával fogad bennünket a Tiszaparti metropolis.

Istenem, de szép!

Reményeinkben nem csalódtunk. Ragyogó vasárnapi reggelre ébredtünk. Az első utam természetesen a Dóm. Szeged díszes és büszkesége. Nem nehéz rátalálni, mert már messziről hívogat két hatalmas tornya. A szeptemberi reggel ragyogó lék égébe éles konturként rajzolódik bele a barnás-vöröses színben pompázó építészeti remekmű.

Istenem, de szép! Önkéntelenül tört

fel az őszinte csodálkozás szava. Nem kérdeztem senkitől, hogy ki építette, hogyan, miért? Nem érdekelt, hogy a kritikus bölcssek szerint sikerült-e, vagy nem, hogy mennyi szepet, vagy elítélőt mondtak eddig róla.

Istenem, de szép! Csak ennyit tudtam mondani. Mert a Dóm fősége az előtte kiképzett térrel, a teret három oldalról befogó árkádok épületsorral valóban lenyűgözi az embert.

Megfigyeltem a szegedieket is, akik misére siettek. Már messziről meg-megálltak és megnézték a Dómot. Megálltak azután előtte is, végignézték a téren, fölnezték a gyönyörű alkotásra, a

nemes vonalak összhangjára, a merészen éghenyuló tornyokra és magukban ők is elrebegették:

Istenem, de szép!

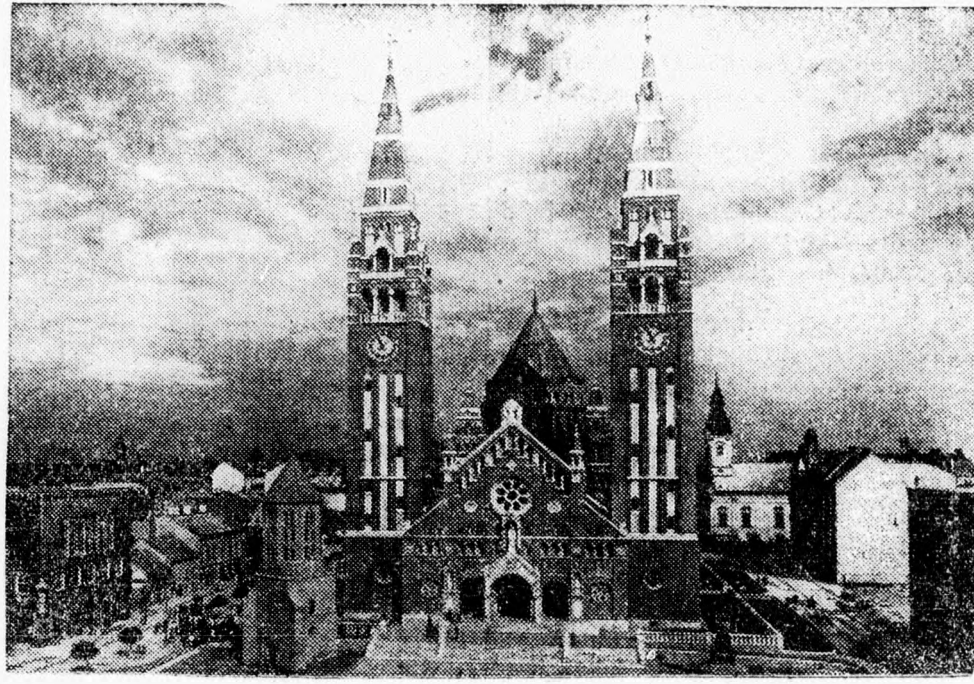
Pedig ők sokszor, talán mindennap látják, nem is egyszer. De így van ez a szépséggel. Nem lehet vele betelni. Mert a nagy alkotónak, tervezőnek egy alma, egy dédelgetett gondolata öltött testet benne és a testet öltött nagy gondolat mindig szép.

Ugy éreztem, mintha a firenzei Signorián a formák, arányok és komor színek művészi találkozásán állnék. Csak valahol a tudat alatt derengett a találat: a szöve Tisza partja...

Utazás az „ö” betű körül

Szeged, vagy Szögéd? Természetesen az érdeklődés előterében áll a közis mert tájszólás. Mindenütt fülünk az

beszédöt” hallani? Akkor szólalt meg a hátunknál egy cselédleányka, aki két pöttöm apróságot vezetett kéznélfogva.

A SZEGEDI DÓM

„ö” betűk után, de majdnem hiába. A Dómban prédikációt hallgattunk, ám a szónok sajátos kiejtése mellett egyáltalán nem használta a „szögédi” beszédmódot. Leültünk az egyik Tisza-parti sétányon a hűsölők közé, követtük a sétálókat, gyerekeket és felnőtteket, de csak nem akart horogra akadni egyetlen „ö” betű sem. Már-már arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az ö betű is olyan, mint a kirakatokban díszelő szegedi papucskok. Kérdősködtünk is, hogy hol lehet eredeti „szögédi

Mög lehet... Csak ennyit halottunk, de ez éppen elég volt. Itt van hát az eredeti, hamisítatlan „szögédi beszéd”!

— Hová való? — kérdeztük a fiatal leányt.

— Tápéi vagyok — hangzott az egyszerű válasz.

Többet nem is kérdeztünk. Miért érezte csodabogárnak gyönyörű, zamatos beszédét. Csak maradjon továbbra is abban a hitben, hogy úgy van jól, ahogy ő mondja.

Később aztán másokat is hallottunk

eredeti, izes szögédi kiejtéssel beszélni.

Amire a szegedi múzeum tanít

Szeged nagy díszes és értéke a városi múzeum. A Tisza partján áll szép park közepén. Kicsinyített mása a budapesti Szépművészeti Múzeumnak. Előtte Móra Ferenc márvány mellszobra.

Örvendtes látvány, hogy sokan igyekeznek felfelé a lépcsőkön, nemesak uadrágos-formák, hanem egyszerűbb emberek is. A portás, aki egyuttal jegypénztáros is, barátságosan fogad. Csak húsz fillér a belépőjegy. A ruhátár ingyenes. Mindezeket meg kell említeni, mert hozzátartoznak a múzeum barátságos, meleg légköréhez.

Négy főosztály van a múzeumnak: képtár, régészet, természettudományi és néprajzi gyűjtemény. Részletes beszámoló nem férne el ebben a néhány sorban. Itt a múzeumban azonban várad szemmel és szívvel igazán megérezzük, hogy mit jelentett Szegednek a két évtizedes új magyar élet és mit jelentett nekünk a két évtizedes megszállás. De azt is meglátjuk, hogy mennyi teendő, mennyi feladat vár ránk minden téren. Különösen a néprajzi múzeum éjti gondolkozóba az embert. Szeged környéke nem gazdagabb néprajzi sajátosságokban, mint Bihar. Mit lehetne nálunk tenri és mi megy veszendőbe? A szegedi múzeum megsejti velünk a választ.

POLYAK ISTVAN

Ötezer hindu veszítette eddig életét India szabadságharca során

Saigon. (MTI). A Stefani Iroda jelent: Ideérkezett hír szerint az indiai brit hatóságok augusztus 10-ike és szeptember 10-ike között, a zavargások következtében, több mint harminc millió rupia kárt szenvedtek. A közintézményekben okozott káron kívül, több mint 350 gyár volt kénytelen a munkát szándékos rongálások és sztrájkok következtében beszüntetni. Eilentében a belügyminiszter állításával, amely szerint a harhatalmi erők 400 hindut öltek meg, megállapították, hogy az áldozatok száma meghaladja az ötezeret.

Bangkokból jelentik: (NTI.) Ghandi fiát egy évi börtönrre és pénzbüntetésre ítélték, mert szeptember 10-én résztvett a kongresszus párt egyik ülésén.

Súlyos büntetéseket szabott ki a rendőrbíró az elsötétítés kihágóira

(Nagyvárad.) A város lakossága igen fegyelmezetlenül viselkedik az elsötétítés ideje alatt. Élénken rávilágít erre a helyzetre az a tény, hogy a rendőrbíró naponta tömegesen kénytelen büntetni a kihágás elkövetőit. Pénteken délelőtt 28 esetben szabott ki büntetést a rendőrség és a megbüntetett polgárok valamennyien a legnagyobb könnyelműséggel róhatók meg, mivel nem törődtek kellő gondossággal az elsötétítési szabályokkal.

A megbüntetett egyének névsora a következő: Herlicska Gyula vízvezetékterelő Vizmütelep 10 P. Pálai Lajos „Hangya” tisztv. Kaszárnya-tér 5 sz. 10 P. Horti Dezsőné Szlankovics E. Vörösmarti-út 3 sz. 10 P. Daróczy Sándor hentes, a riasztás alatt is villanyt gyújtott és üzletét nyitva tartotta, ezért 300 P-re büntették. Kohn Ferenc Baross Gábor-utca 3 sz. 50 P. Gertner Bernát parókakészítő Csáky-utca 10 sz. 50 P. Bozoky Pál sportmester Baross-utca 3 sz. 10 P. Dobi Róza Szaniszó-utca 35 sz. 20 P. Buttyka Miklós cipész Damjanich-utca 13 sz. 30 P. Balázs Márton tűzifakereskedő Kálvin-utca 1 sz. 100 P. Balog Árpád műszerész Nagy Sándor-utca 6 sz. 100 P. Özv. Koszta Jánosné Ráday Gedeon-utca 17 sz. 20 P. Babrik József Ghillány-út 80 sz. 100 P. Braun Márton vendéglős Árpád Vezér-út 100 sz. 100 P. Fülöp Zoltán Horthy Miklós-út 33 sz. 50 P. Hirsch Ödön tojáskereskedő Lukács György-utca 19 sz. 50 P. Komsa Anna Rákóczi-út 22 sz. 10 P. Kraicsik István vendéglős Széchenyi-tér 30 P. Aranyiné Lukács György-utca 44 sz. 30 P. Cseres Mihály Horthy Miklós-út 13 sz. 20 P. Felvinczi Ferenc Bihar-út 53 sz. 100 P. Hönnig József gépész Mátyás király-út 114 sz. 100 P. Adorján Béláné Vajna Ilona Szent László-tér 4 sz. 200 P. Bakesi Adám vendéglős Kapucinus-utca 3 sz. 100 P. Csengeri Sándor nyomdász Bitoók Zsigmond-utca 55 sz. 50 P. Hartmann Miklós vegyész-mérnök Szacsay-utca 22 sz. 100 P. Kerecsy Ágoston ügyvéd Tisza Kálmán-tér 7 sz. 30 P. Csákány Mihályné házmaster Vörösmarty Mihály-utca 5 sz. 30 P. Valamennyi pénzbírság nemfizetés esetén elzárásra változtatható át.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Dr. SCHEFFLER JÁNOS PÜSPÖK IKTATJA BE VASÁRNAP Dr. BÁNÁSS LÁSZLÓ DEBRECENI KISPREPOST-PLÉBANOST. Nagyvárad. Saját tud. Mint lapunk már megírta, dr. Bánáss László debreceni kisprepost-plébános beiktatása vasárnap délelőtt lesz ünnepléses keretek között. A beiktatásra Debrecenbe érkezett dr. Scheffler János esztervári püspök, nagyváradai apostoli kormányzó. A beiktatás után az egyházközség képviselőtestülete dieggyűlést tart, majd utána fogadás lesz. A beiktatásra Nagyváradról dr. Hanzély Lajos püspöki titkár utazott el Debrecenbe.

*** Vizsgálja át biztosítási kötvényeit,** és győződjék meg róla, hogy biztosításainak összege a mai, tényleges értékeknek megfelelő. Ha még nem emelte fel biztosításainak összegét, forduljon az 1857-ben alapított legrégebb magyar biztosító magánvállalathoz, az **ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓHOZ** — helybeli főigazgatója Szent László-tér 2 szám alatt és kérjen tanácsot, mert kár esetén a mai értéknek megfelelő biztosítási összegek az irányadók.

A BOLGÁR KIRÁLYNÉ RÓMÁBAN. Szófiából jelentik: (MTI) Johana bolgár királyné az olasz királyi család meglátogatására Rómába utazott.

Befejeződtek a magyar-olasz gazdasági tárgyalások. A MTI jelenti: A magyar-olasz gazdasági tárgyalások befejeződtek. A magyar és olasz kormánybizottságok az elmúlt napokban tartották Budapesten üléseiket, amelyek során a két ország közti árucsereforgalmat szabályozták.

FELHÍVÁS NAGYVÁRAD KATOLIKUS MAGYAR LEÁNYAIHOZ. Szeptember 27-én, vasárnap délután 5-6-ig a Székessyházban közös szentségimádat tartunk a Hazáért. Az elmékedést Bétky Ferenc hittanár vezeti. Kérjük az iskolákat, hogy tekintsék hazafias kötelességüknek: eljönni erre a nagy közös könyörgésre. A Katolikus Lányok Országos Szövetségének helyi Vezetősége.

ABAVIT, PORZOL, ARZOPÁG, csótómag csávázáshoz... **TAKAR. MÁNYESZ, FUTOR, PEKE, BIODIT,** póttakaromány **HANTOLT BOR-SÓ,** Mezőgazdasági gépek, eszközök, vadászfegyver, löczer **MEZŐGAZDAKNAL,** Nagyvárad, Mussolini-tér 16. szám. Tel.: 10-50. Tel.: 10-50.

HELYREÁLLÍTÁK BELGRÁD KULTURÉRTÉKEIT. Mint Belgrádból jelentik a Prinz Eugen kaput, mely az egyetlen építészeti emlék Prinz Eugen korából, a német katonai hatóságok rendelkezésre helyezték. Az emlékmű a Kálmegdán bástya legelhanyagoltabb részéhez tartozik, mely környékével együtt a város újjáépítési tervében fontos helyet foglal el. A bástya környékén szép parkot létesítettek, melyet jól gondozott sétányok szelnek át. A bástyán végzett munkálatok során először a várfalakat állítják helyre, majd a régi tervek szerint a kaput építik újjá és a városzika lábánál fekvő török fürdőt.

Orvosi hír. Zander (gyógygimnasztika) és elektroterápiái intézet dr. Szedlák Ödön, kórházi főorvos, ideggyógyász vezetésével Szilágyi Dezső-u. 12.

LAVAL TANÁCSKOZÁSAI PÁRIZSBAN. Vichyből jelentik: (OFL) Laval miniszterelnök szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Párizsba érkezett és ott két napot töltött. Azután visszatért Vichybe. A két nap alatt az időszaki kérdések egész sorával foglalkozott. Többiben megbeszélést folytatott Abetz német nagykövettel és a megszálló hatóságok más vezetőivel.

Reggel hattól este hatig mindennap nyitva tart a Rimanóczy gőz- és kádfürdő. Vékony Károly a Rimanóczy szálloda gőz- és kádfürdő bérletje igen életrevaló és elismerésre méltó intézkedést léptetett életbe a mai nap. Elhatározta ugyanis, hogy a közönség legszélesebb rétegei is — mindazok, akiknek csak a déli órákban van idejük — arra, hogy megfürdőzhessenek és a gőzfürdőt használhassák, a mai naptól kezdve a gőz- és kádfürdő minden nap reggel hat órától este hat óráig megszakítás nélkül, tehát a déli órákban is nyitva van. Ugyancsak a vidéki közönségre való tekintettel a jövőben a fürdő minden hétfőn reggel 6-tól este 6 óráig áll a közönség rendelkezésére.

Modern festett BUTOR olcsón kapható **MEZEINÉL** Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Bálók, kombinált szobák előszobák, konyhák.

Javult az ellátási helyzet Finnországban. Helsinkiből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A finn jóléti szövetség ülésén Randell közeli tásügyi miniszter rámutatott arra, hogy az ellátási helyzet Finnországban jelentősen jobb, mint a megelőző években. A gabonaterés kedvezőbb, mint a tavalyi és a vajellátás is javult.

FELKÉRJÜK magyar testvéreinket, akik a hazánkért, családjukért, mindannyiunkért önfeláldozóan küzdő, súlyosan sebesült honvédeink részére saját vérüket felajánlják, hogy összeírás s nyilvántartás végett jelentkezni szíveskedjenek. Az összeírás minden kedden és csütörtökön délután 4 órától 5 óráig történik a Magyar Házban, Sal Ferenc-utca 9. szám alatt. A magyar Vöröskereszt verádó szakosztályának vezetősége.

Hull külügyminiszter közlése Taylor vatikáni tartózkodásáról. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hirtellegesen washingtoni közlése szerint, Hull külügyminiszter bejelentette, hogy Taylor mint Roosevelt képviselője a Vatikánban, ismét megkezdte működését és megszabott ideig Rómában tartózkodik.

A VILAG LEGÖREGEBB EKÉJE. Nincs még egy olyan mezőgazdasági szerzemény, mely olyan hosszú multra tekinthet vissza, mint az eke. Egy hannoveri mezőgazdasági múzeumban található a világ legöregebb ekéje. Ez az eke több 1000 éven keresztül feküdt az iszapban, míg 1927-ben egy tőzegvadász alkalmával találták rá az Aurich körzetben lévő Walle közelében. Olyan fakérről van szó, mely Kr. e. időkbeli származik és 3500 éves multra tekinthet vissza. (NMK.)

Német sajtótudósító a magyarországi németek helyzetéről. A Budapesti Értesítő jelenti: A német Nemzetközi Sajtótudósító megállapítja, hogy a magyarországi németek szabadon használhatják anyanyelvüket, saját iskoláik vannak és saját szervezetükbe tömörülhetnek.

Szombattól Korona Filmszínházban Pesttel egyidőben
 Corrina Luchaire milliárdos új filmje, melyben művészetének egész világát tárja fel

ELHAGYATVA

A francia-olasz filmgyártás remeke.

ÜGYVEDI HIR. Lipcsei István ügyvéd irodáját Nagyvárad, Szaniszló-utca 14. szám alól áthelyezte Rákóczi-út 26/a szám alá a Pénzügyigazgatósággal szemben.

A „Városok Lapja” most megjelenő szeptember 15-i száma részletesen foglalkozik a városok közzétartási kérdéseivel és rendkívül értékes javaslatokat tartalmaz a közzétartásügyi igazgatás okosabb szervezéséről. Ismerteti a lap ezen felül a Szövetségnek a városi tisztviselők anyagi helyzetének javítása érdekében a Szövetség részéről tett intézkedéseket és közli a közoktatásügyi és közzétartásügyi minisztereknek a Szövetség elnökségéhez intézett leiratát. Képes cikk számol be dr. Molnár Gyula tollából Nagy-Bulgária fővárosáról. Ezenkívül a szokásos gazdag rovatok egészítik ki a Városok Lapjának legutóbbi számát is.

KERESZTES-FISCHER FERENCNE MAGAS FINN KITÜNTETÉSE. Helsinkiből jelentik: (MTI) Vitéz Keresztés Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tabor elnöknője, a finnországi magyar küldöttség vezetője pénteken a helsinki magyar követtel együtt kihallgatáson jelent meg a finn köztársasági elnöknel, aki a kihallgatás során átnyújtotta a finn Fehér Rózsarend nagykeresztjét, amelyet addig csak két nőnek adományoztak. A köztársasági elnök a kihallgatás alkalmával élénken érdeklődött a magyar női mozgalom szervezete és tevékenysége iránt.

ORVOSI HIR. Dr. Halász Béla ideggyógyász szakorvos hazatért és rendeléseit Rimanóczy-utca 7. szám alatt folytatja.

ÁRTALMATLANNÁ TETTEK HEGYKÖZCSATÁRON EGY OROSZ LÉGGÖMBÖT. Mint értesülünk, pénteken a MTI által jelzett egyik ellenesleges léggömböt Hegyközsécsatár határában a katonák ártalmatlanná tették. A léggömb egve szállit le a tálóra, de kárt egyáltalán nem okozhatott.

Illetéktelenek is folytatnak téliruhagyűjtési akciót

A polgármesteri hivatal tudomására jutott, hogy többen gyűjtési akciót folytatnak a honvédségnek meleg ruhával való ellátása céljából.

A polgármesteri hivatal tudomására hozza a város közönségének, hogy gyűjtési engedélyt egyedül az Ipartestület textil szakosztályának adott, folyó évi szeptember 23-ig bezárólag és csak természetbeni gyűjtésre.

Az Ipartestület szabályszerű gyűjtőleveket kapott, amelyek a polgármesteri hivatal pecsétjével vannak ellátva. Ezenkívül senki más gyűjtési engedélyt nem kapott erre a célra.

Ha tehát bárki az Ipartestületen kívül ilyen célra gyűjtést rendezne, az elutasítandó és a rendőrség értesítendő. Nagyvárad, 1942. szeptember 19.

Dr. Soós István sk. polgármester.

Őszinte muzikettika

Csókolj meg

Bemutatja a Belvárosi mozgó

Pazar kiállítású revüfilmet pergetnek a Belvárosi moziban, amely ez alkalommal nem amerikai, hanem egyike az első jóslíkerült svéd filmeknek. A mindvégig szórakoztató, sok derűs humortól ötletes darabot érdemes megnézni.

Maga a mesekeret ugyan elég naiv, sőt mondhatnánk elcsépett, mégis jóérzéssel beállított fordulatival, simulékony helyzetkomikumaival és nagyszerű szereposztásával figyelemreméltó.

A darabot keretbefogó jömegeglátású rendezést a szép muzsika egészíti ki, ami a szokásos revü-osindarattázzsal szemben művészi, hogy ugymondjuk még „slágeraival” is elegánsan nagyvonalu.

KEDDTŐL, SZEPT. 22-TŐL VILÁGHIRŰ ARTISTÁK SZEREPELNEK A REF. KULTURPALOTA SZÍNHÁZTÉRMEBEN. Keddtől kezdve világhírű artisták lépnek fel a Ref. Kulturpalotában, azoknak a nagy attrakciónak a sorából, amelyeknek külföldi működését most megbenitotta a háboru. A nagy artista bemutatón a legváltozatosabb számok szerepelnek, amelyek nem csak érdekesítő izgalomban bővelkednek, hanem gyönyörökdötnek is. Az előadások a közönség nagy érdeklődésével találkoznak.

5 1/2% kamat mellett 5 év alatt félévenként törlesztendő kölcsönt tud folyósítani a

Népszövetségi Hiteletintézet R. T. Nagyvárad

Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Ezen kedvezményes kölcsönt iparosok, kiskereskedők, kisebb háztulajdonosok és mezőgazdák kaphatják betáblázásra vagy váltóra. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az intézet.

EURÓPAI SPORTKONFERENCIA MÜNCHENBEN. Az európai sport újjáépítéének keretében megbeszélések folytak Németország, Olaszország, Finnország, Magyarország, Bulgária, Horvátország, Norvégia, Románia és Szlovákia sportvezetői között, mely alkalommal von Tschammer und Osten német birodalmi sportvezért bízták meg egy európai sportkonferencie összehívásával. A szeptember 19-23-ig tartandó európai konferencia szombat délelőtt kezdődött meg.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Vágómarhák forgalmának és levágásának szabályozása

Október 1-től csak a város és a megye területén vásárolhatnak és csak a kijelölt húsiparosok vághatnak le és hozhatnak forgalomba vágómarhát

Nagyvárad thj. város polgármestere 7496—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 418.900—1942. K. M. számú rendelete alapján, a vágómarha forgalmának és levágásának szabályozása tárgyában az alábbiakat hozom az érdekeltek tudomására:

Vágómarhát folyó évi szeptember hó 16-tól kezdődőleg csak a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitelei Szövetkezet (MÁSz) továbbá a Közellátásügyi Minisztérium által kijelölt és jogosítvánnyal ellátott kereskedők és bizományosok vásárolhatnak.

Húsiparos III. osztályú vágómarhát 1942. évi október hó 1. napjától szabadon vásárolhat. III. osztályúnál jobb minőségű vágómarhát húsiparos ugyanaddig az időpontig csak a MÁSz-tól, vagy kijelölt kereskedőtől (bizományostól) vásárolhat. 1942. évi október hó 1. napjától kezdődően húsiparos is csak kijelölés alapján vásárolhat vágómarhát és pedig III. osztályúnál jobb minőségűt csak a MÁSz-tól, vagy kijelölt kereskedőtől (bizományostól).

1942. évi október hó 1. napjától kezdve nagyvárad thj. város és Biharvármegye területén vásárolhat vágómarhát.

Jelen rendelet szempontjából minden olyan vágómarhát, amelynek húskihasználása legalább 50 százalék, II. osztályúnak, amelynek húskihasználása 50 százalékon alul van, III. osztályúnak kell tekinteni.

Kihasználati százalék alatt a levágott állatból nyert, meleg állapotban lemért hús (vesével és vesetokkal együtt, de nyelv, bőr, lábvégek, fej, belsőszervek, pacal, tőgy és belek nélkül) súlyának az állatvágóhidon mért élő súlyához való arányát kell érteni.

1942. évi október hó 1. napjától kezdve vágómarhát levágni, a levágott állat húsát közfogyasztás céljára forgalombahozni, vagy egyébként felhasználni (feldolgozni) csak a MÁSz-nak, vagy kijelölt húsiparosnak szabad.

Kényszervágás esetén közfogyasztásra kell felajánlani

A szarvasmarha elhullása, vagy kényszervágás esetében a várostól (Közélemezési Hivatal) a hatósági állatorvos, vagy húsvizsgáló igazolása alapján az elhullás, illetőleg a kényszervágás okát feltüntetendő igazolványt kell kérni. Az igazolványt egy évig meg kell őrizni.

Kényszervágás esetében a szarvasmarhát a városnak közfogyasztás céljára fel kell ajánlani. Ha a város a kényszervágott és emberi fogyasztásra alkalmas szarvasmarhát átvenni nem kívánja, azzal tulajdonosa szabadon rendelkezhetik. Ha a város a kényszervágott szarvasmarhát átveszi, azt a város kijelölt húsiparos útján.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

a város részére engedélyezett keret (kontingens) terhére vásárlási engedély és vételi jegy ellenében átveheti, kimérheti és a befolyt összegül a tulajdonost kártalanítja.

Október 1-ig a polgármesteri hivatal ejti meg a kijelölést

Vágómarha vágásra és forgalombahozásra jogosult húsiparosokat a polgármesteri hivatal 1942. október hó 1. napjától jelöli ki és jogosítvánnyal ellátja.

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium a kijelölt kereskedők és a kijelölt húsiparosok jogosítványát bármikor indokolás nélkül visszavonhatja. Az egész ország területén — Buda-

A város osztja szét a vásárlási engedélyeket

1942. évi október hó 1. napjától kezdve a Közellátásügyi Minisztérium havonként megfelelő számú állat vásárlására érvényes vásárlási engedélyt és vételi jegyet küld a városnak, amely azokat a kijelölt húsiparosok között szétosztja.

A vásárlási engedély kezeléséért a

Barna és sárga vételi jegyek

Vágómarha vásárlása esetében úgy a kijelölt kereskedő (bizományos), mint a kijelölt húsiparos vételi jegyet tartozik kiállítani. A kijelölt kereskedő (bizományos) barna, a kijelölt húsiparos pedig sárga vételi jegyet állít ki.

A vételjegyet egy eredeti és három másolatú példányban másolópapírral felhasználásával kell kiállítani. A vételi jegy eredeti példányát a kijelölt kereskedőnél, illetőleg húsiparosnál marad. Az első másolatot az eladónak, a másodikat a tulajdonjog átírása alkalmával a marhalevél kezelésére kell átadni, a harmadik másolatot a kijelölt kereskedő (bizományos) a MÁSz címére küldi meg, a kijelölt húsiparos pedig a vágás alkalmával a hatósági húsvizsgálónak köteles átadni.

Óregből fiatal ha nem is, de régebbi ruháiból divatosat varázsolhat minden nő ha ruhadiszeit
Élő nődivatáru üzletében
Rákóczi-út 13 vásárolja vagy kés: itteti.

pest kivételével, — vágómarhát csak abban az esetben lehet levágni, ha a vágató vágómarhánként 54 P árkülönbözetit díjat a 150.783 számú „M. kir. Közell. Min. Orsz. Közellátási Hivatal, letét számla, Budapest” elnevezésű postatakarékpénztári csekk-számlára előzetesen befizetett.

Kényszervágás esetében, ha a város a levágott szarvasmarhát a kijelölt húsiparos útján átveheti, a húsiparos szintén tartozik az árkülönbözetit díjat az előbbi bekezdésben megjelölt csekk-számlára befizetni.

Az árkülönbözetit díj befizetését igazoló elismervényt a hatósági húsvizsgálónak (állatorvosnak) kell átadni.

kijelölt húsiparos darabonként 2 pengőt köteles fizetni.

A kijelölt húsiparos 1942. évi október hó 1. napjától kezdve közfogyasztásra csak anyai szarvasmarhát vághat le. ahány vágómarhára vásárlási engedélyt kapott. A vásárlási engedélyen a húsiparos köteles feltüntetni az eladó nevét és lakóhelyét.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki ezen rendeletben foglalt intézkedéseket megszegi, kijátssza, vagy nem teljesíti.

Nagyvárad, 1942. szept. hó 18.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Megállapították a friss tyuktojás legmagasabb árát

10 darabon alul darabonként is forgalomba hozható

Nagyvárad thj. város polgármestere 7.471—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 96.900—1942. K. M. számú rendeletével a friss tyuktojás legmagasabb ára az alábbiakban állapított meg:

Termelői ár: 3.40 P. kg-ként.
Vizonteladói és fogyasztói ár: termelő által piacon, vagy házhoz szállítva történő eladásnál, vizonteladóval szemben kg-ként P 3.47, fogyasztóval szemben 3.50. Kereskedő által történő eladásnál vizonteladóval szemben kg-ként P 3.50, fogyasztóval szemben 3.70.

Közintézmények, betegellátók és jótékonyági intézmények, szanatóriumok és egyéb nagyfogyasztók részére történő eladás esetén a megállapított fogyasztói árból az áru

házhoz szállítása mellett 2 százalék engedményt kell nyújtani.

10 darabon alul, darabonként forgalombahozható tojás lemérés nélküli eladásánál felszámítható darabonkénti legmagasabb fogyasztói ár úgy állapítandó meg, hogy a kg-ra megállapított fogyasztói árat 55 grammnál kisebb súlyú tojásnál 20-al, 55 grammnál nagyobb súlyú tojásnál pedig 19-el kell elosztani. Az ezek szerinti darabonkénti fogyasztói árat egész fillérre kell kikerekíteni; 0.5 fillér és ez alatti összeg lefelé, ezen felüli összeg pedig felfelé kerekítendő.

Ez a rendelet folyó évi szeptember hó 15-én lépett életbe.

Nagyvárad, 1942. szept. hó 17-én.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Magyar Lapok at
Kávéházakban és vendéglőkben kártya

Kiknek az adófellebbezéseit tárgyalják hétfőn, csütörtökön és pénteken

Hétfőn:

Özv. Ránffy Zsigmondné dohányárus Lázár Vilmos-u. 1, Mückstein József borbély Kaszárnya-u. 2, Király László fodrász Damjanich-u. 40, Parászka Lászlóné nyelvoktató Beöthy Ödön-u. 34, Boros Tibor bérautós gr. Csáky István-u. 30, Berkes Margit háztulajdonos gr. Csáky István-u. 63, Nagy Imre cipész Kapisztrán-u. 14, özv. Spitzer Izráélné háztul. Szeptember 6-u. 67, Lebovits Hugó háztul. Liliom-u. 8, Tager János Baruch kereskedő Mussolini-tér 26, Dengelegi Ferenc szabó Szacsavay-u. 30, Molnár József fadobozkészítő Bém-u. 16, Molnár Géza hentes Beöthy Ö.-u. 25, Moll Lajos géplakatos gr. Csáky István-u. 5, dr. Frenkl István orvos Várady Zs.-u. 15, Balogh Pálné gyermekpedagógus Várház-u. 64, Herskovits Dávid ügynök Beresey Gy.-u. 1, Rosenzweig Ernő óráskönyvelő Mussolini-tér 14, dr. Götz Sándor orvos Sztaroveszky-u. 20, Sztarill Ferenc tisztviselő Ritoók Zs.-u. 25, özv. Németh Mártonné cukorkaárus Szacsavay-u. 66, Gross Ferenc magántisztviselő Bethlen G.-u. 11, Goldenthal Rezső óras Beöthy Ö.-u. 48, Seriff János cukorkaárus Beöthy Ö.-u. 12 szám.

Csütörtökön:

A nagyvárad thj. adófellebbezési bizottság 1942. szept. 24-én a következő adófellebbezési ügyeket tárgyalja: dr. Izsák Ferenc szemorvos Szent János-u. 2, dr. Bender Ferenc orvos Széchenyi-tér 18, dr. Grósz Samu orvos Beöthy Ödön-u. 6, dr. Szőke József orvos Sztaroveszky-u. 20, Horváth Gyula fogász Kálvin-u. 13, dr. Sajósi György fogorvos Nagy Sándor-u. 6, dr. Grósz Endre orvos Ezredévi Emléktér 46, dr. Spitzer Márton orvos Rákóczi-út 18, dr. Sándor János orvos Kossuth Lajos-u. 13, dr. Spitzer Sándor orvos Hlatky E.-u. 21, dr. Kovács Jenő orvos Beöthy Ö.-u. 10, Weisz Sámuel nyomdász Beöthy Ö.-u. 44, Elefánt Sámuel ügynök Szacsavay-u. 17, sz. Friedmann Reiner E. fűzőkészítő Beöthy Ö.-u. 6, Leitner Lajos kötszerész Pável-u. 7, Kepes Elek kötszerész gr. Teleki P.-u. 22, özv. Weinberger Mihályné Hosszú-u. 9, Róth Áron óras és ékszerész Hlatky E.-u. 9, Lóvi Ignác bazáros Hlatky E.-u. 18, Wieser Elsig terménykereskedő Deák F.-u. 2, Jakab Lajos ügynök Kossuth L.-u. 16, Perl Boris rövidárkereskedő Hlatky E.-u. 14, Lengyel Miklós rövidárkereskedő Hlatky E.-u. 16, özv. Weimann Béláné Deák F.-u. 7, Bloch Ida szatócs Liliom-u. 9, Keszer Ábrahám talmudista Rimler K.-u. 2, Weinberger Andor szövőde Beihlen G.-u. 33, Schwartz József kötőde Lázár V.-u. 24, Czirják Lajos cipész gr. Teleki-u. 31, Eszes Sándor cukráz Magyar-u. 29.

Pénteken:

A nagyvárad thj. adófellebbezési bizottság 1942. szept. 25-én a következő adófellebbezési ügyeket tárgyalja: dr. Fisch Áron orvos Szilágyi D.-u. 14, dr. Sebestyén Artur orvos Szaniszló-u. 23, Guttman Lajos kereskedő Beöthy Ö.-u. 24, Terkeltaub Herman és Benő „Tri-lord” cég kötöttáru üzem Kossuth L.-u.

8. Bernát József rádiókereskedő Rulikovszky-u. 6. Frankl Béla téglagyáros Várady Zs.-u. 15. Grünberger Vilmos kereskedő Kapucinus-u. 8. Katz József egyenruhaszabó Rulikovszky-u. 10. Ritter Manó v. fakereskedő Gillányi-u. 26. dr. Márton János nyerebőrkereskedő Szent János-u. 41. dr. Kovács Dezső szénsvgyáros Kapucinus-u. 14. dr. Goldner Herman gyárigazgató Sal Ferenc-u. 55. Moskovits Jenő János okl. építész Nagy Sándor-u. 9. Goldstein Adolf textilkereskedő Kapucinus-u. 17. Grünwald Herman redőnygyáros Anlich L.-u. 5. Goldring és tea halkereskedő Mussolini-tér 3. László Kálmán könyvnyomda Lázár V.-u. 1. Klein Dávid vámolási iroda Szeptember 6-u. 55. Czitter Dezső m. tisztviselő Zárda-u. 9. Frank Dezső m. tisztviselő Mussolini-tér 5. dr. Kotz Jenő kir. közjegyző Hitler-u. 2. dr. Aufrecht Ede orvos Rákóczi-ut. 10-a. Ungár Ignác tűzifakereskedő Szacsvay-u. 65. Hegedorn János Máv. tanácsos Pável-u. 2. Mózes Izák fűszerkereskedő Pece-u. 15. özv. Balogh Mihályné háztart. Pável-u. 21. Piacsek András m. tisztviselő Pável-u. 26. Hirsch Gerő ügynök Batthányi-u. 20. Markovits József szabó Várady Zs.-u. 19. Gutmann Jakab rövidárkereskedő Mussolini-tér 11.

Felelős-e a vállalat alkalmazottja öngyilkosságáért

A Magyar Tudósító jelenti: Egy tisztviselő özvegye havi életjáradék fizetése iránt pert indított az egyik nagy gyárvállalat ellen. Keresetében előadta, hogy férje ellen a vállalat bürovis feljelentést tett és bár a feljelentés alaptalan volt, az izgalom férfjét annyira megviselte, hogy öngyilkos lett. Dr. Kun Gábor törvényszéki bíró, aki a pert tárgyalta, a haláleset körülményeinek tisztázására széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, annál inkább, mert az asszony a per során az állította, hogy a vállalat, illetve egyes alkalmazottak férje ellen alaptalan hárszát folytattak. A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy a tisztviselő ellen, egyik alkalmazott társa részéről feljelentés érkezett, mely különböző lopásokról és visszaélésekről tett említést. Megindult a házivizsgálat, számos alkalmazottat hallgattak ki, köztük többet terhelt vallomást tettek. A gyári nyomozók jelentése szerint a tisztviselő be is ismerte, hogy néhány apró dolgot készített magának a gyári munkásokkal. Rézletemen azonban nem lehetett kihallgatni, mert időközben öngyilkos lett. A bizonyítási eljárás eredménye alapján a bíróság az özvegy keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint a vállalat ellenőrzési jogával élt, amikor — bürovis feljelentés megtétele előtt — még akart győződni a tisztviselő ellen tett panasz alaposságáról. A vállalat tehát jogosan járt el, amikor a házi vizsgálatot megindította. Bár az öngyilkosság a házi nyomozással minden valószínűség szerint összefüggésben van, az öngyilkosságért és az özvegyet illy módon ért kárért, ami elártoja elvált férjének, a gyár még sem tehető felelőssé. Mindentől eltekintve, ha a tisztviselő nem követett el bürovislekményt, vagy fegyelmi vétséget, nem volt oka az öngyilkosságra, de ha el is követett volna szabálytalanságot, azoknak következményei nem uttek volna olyan súlyosak, hogy azok miatt öngyilkosságot kelljen elkövetnie. A gyárat tehát semmiképpen sem terheli felelősség és ezért a keresetét el kellett utasítani.

Szlovéniának Olaszországhoz csatolt részét megtisztították a bolsevista bandáktól

Ljubjanából jelentik: (Stefani.) Az olasz csapatok Szlovéniának majdnem egész Olaszországhoz csatolt területét, amelyen kommunista bandák veszélyeztették a közbiztonságot, megtisztították már. Az élet normális üteme helyreállt. A falvak lakossága ezorosan együttműködik a katonasággal a bandák rejtékhelyének felkutatásában és elpusztításában. Több helységben nagy gödröket találtak, amelyekben a kommunista papok, tanítók, földmivesek százait temették be amiatt, hogy nem voltak hajlandók a kommunista uralom megszervezésében segítségükre lenni. A bandák vezetőinek nagyrészt megölték vagy foglyul ejtették.

Kötelező légtalmi előadást tartanak minden nap a városházán

A Légtalmi Ligához beérkező számtalan panasztevésből és érdeklődésből megállapítható, hogy az alapos kiképzés ellenére a lakosság nincsen tisztában azzal, hogy légi riadó esetén mi a teendője és sok esetben maguk a parancsnokok is ahelyett, hogy erélyes intézkedéseikkel a rendet, nyugalmat, fegyelmet biztosítsák, tanácstalanok és teendőiket elhanyagolják. Eppen ezért szükségesnek tartjuk, hogy a házparancsnokok és helyettesek részére röviden összefoglaljuk azt, hogy a honi légtalmi készség, illetve egy ellenséges légitámadás esetén mi a teendőjük. Ezért folyó hó 16-tól kezdve minden délután fél 7 órakor félórás rövid előadást tartunk a városháza közgyűlési termében, ahová alkörzetenként a parancsnokokat és helyetteseket, — ahol ezek változása miatt új parancsnokok és helyettesek kiképezve még nincsenek, a háztulajdonosokat — saját érdekükben, kötelezőleg elvárjuk, az alábbi beosztás szerint: 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor: Velence városrész a Ghillányi-úttól a Velence állomásig terjedő III alkörzet. 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor: Ószi telep és a Vitéz János — Michel Angelo utcától a vasútig terjedő rész házparancsnokai, illetve háztulajdonosai. Nyomatékosan felhívjuk a házparancsnokok és helyettesek figyelmét arra, hogy a házparancsnok, vagy helyettese, aki kötelességét nem tudja, vagy azt nem teljesíti, az idevonatkozó honvédelmi miniszteri rendeletek értelmében ha mulasztása nem esik súlyosabb elbírálás alá, kihágást követ el, ami szintén büntetést von maga után. Itt van már a legfőbb ideje annak, hogy a házparancsnokok és helyetteseik felelősségük tudatára ébredjenek és kötelességeiket teljesítsék. Légtalmi Liga Nagyvárad Csoport Elnöksége.

Zilahy Lajos másfélmilliónyi vagyonát a magyar államnak ajándékozta

Magasabbrendű magyar és igaz keresztény nevelés céljaira kívánja fordítani az adományt

Budapestről jelentik: Zilahy Lajos cikket írt a Híd különszámában. Zilahy Lajos a cikkben elmondja írói pályafutását, családjának szegénységét és a maga nélkülözését, majd nagy külföldi sikereit és végül beszámol jelenlegi anyagi helyzetéről is. Pontosan megbecsüli Áfonya-utcai 2000 négyzetes telkének értékét, amit 600.000 pengőre tesz. Hatvan ezer pengőre becsüli külföldön fűző munkáinak elszámolása alatt levő tetejét. Tíz ezer pengőre értékelt Munkáinak belső és külföldi kiadói, ezinházi és filmjogát egymillió pengőre értékelt. Ezután megállapítja, hogy anyagilag nem szűkölt a bombardálásban. A számbavétel után egy közjegyző okirat következik, amely szerint szeptember 15-én megjelent dr. Markó István budapesti királyi közjegyző előtt Zilahy Lajos író és felesége született Bárczy Piroška. Ady Endre-utca 22. számú lakosok, akik ajándékozási nyilatkozatot tettek. Zilahy Lajos és felesége Bárczy Piroška összes ingatlan, és ingóvagyonukat, valamint az írókhoz tartozó belső és külföldi szerzői jogait, beleértve azután megírandó műveik szerzői jogait is, a Pegazus és a Híd

vállalatoktól és egyéb jövedelmét visszavonhatatlanul a magyar királyi kincstárnak adományozzák, azaz, hogy ezt a vagyont a magyar ifjúság magasabbrendű magyar és az igaz értelemben vett keresztény szellemű nevelésére fordítsák. Közlebből meghatározva azok szerint az elvek szerint, amelyek a Kötűnök Iskolájának gondolata körül egyrészt a magyar közvélemény, másrészt magyar szakértők elbírálása során kialakultak. Feltételül szabják, hogy az iskola egykori háza kertjében épüljön meg és azon a helyen, ahol az első Budapestre hullott bomba becsapott, az aldozatul esett Kereszt-falvi Irma, Jankó Maria és Jankó Beáta emlékére esetleg az épülő falak közé akolve kisiny kápolna emeltessék. Az ajándékozás tárgyat nem képezik a legszükségesebb életfennartási ingóságok, valamint Zilahy Lajos írói jóvedelmének az a része, amely számukra szerény megélhetést biztosít. Zilahy Lajosné Bárczy Piroška kijelenti, hogy férje esetleges elhalálása esetén az ajándékozási szerződést az özvegyi jog barmelv más jogcímen meg nem tá-

madja. Mihály fiuk jogait az elő magyar jog rendelkezései szerint a megajándékozottra háritják.

„Mindenütt a világon szerzetesi nevelési rendszerek kovácsolják a nemzeti és faji öntudatot“

Zilahy Lajos ezután megmagyarázza, hogy mi az, ami őt erre az ajándékozáásra vitte. Rögtön tiltakozik az ellen esetleg felmerülő gyanu ellen, mintha ijedtségükben, vagy lelki megrázkód. tatásuk következtében jártak volna el így. Elhatározásukat már 1938 márciusában foglalták először írásba, 1941 május végén, tehát akkor, amikor még Magyarországon nem volt hadállapotban. Kelemen Krisztofnommal, a Szent Benedek-rend pannonhalmi főapátjával is közölték ezt a szándékukat. A Kötűnök Iskolájának céljáról ezután Zilahy Lajos s rámutat arra, hogy mindenütt a világon szerzetesi nevelési rendszerek kovácsolják a nemzeti és faji öntudatot és a magyarságnak is szüksége van arra, hogy fiaiból kormányzatra képes, tehetséges elemeket, válasszon ki, akiket a legkötűnőbb neveléssel készít elő nemzetnevelő feladatára. Rendkívül érdekesen írja le házastársának történetét is. Felesége a legteljesebb lelki megértéssel fogadta az írónak ezt az elhatározását. Végül elárulja azt, hogy a Kötűnök Iskolájának vezetésére Horthy István hősi halált halt Kormányzóhelyettes akarta megnyerni, akit a magyar nemzeti nevelés kérdése igen érdekelt. Néhány széljegyzettel intézi el végül az adományozás körül felmerülhető vitákat. Kijelenti, hogy nem fogad el semmiféle kitűntetést, címet vagy állást, visszavonja sajtóperét, nem kíván a jövőben sem politikával foglalkozni.

Nyilatkozat

A Magyar Lapok 1942 június 30-iki számában „Szerkesztői üzenetek. Erdőkölődő” címmel megjelent közlemény tartalma és beállítása nem felel meg a valóságnak, mert a „Keresztény eszme a gyakorlatban” című cikk nem azt említi meg, hogy „Baross vezető zsidó, nek adott rendelést”, hanem „Baross vezető személyiségekről halljuk, hogy zsidó iparosoknál tettek egész kis vagyont kitevő megrendeléseket”. Valótlan, hogy butorimat zsidótól vásároltam volna, valótlán, hogy zsidónak adtam rendelést, és valótlán, hogy a június 18-iki cikk megjelenése óta mondtam volna le a Baross elnöksegről. Való az, hogy hat szoba butorral tértem vissza Nagyváradra és hogy butorimat keresztény iparosok készítettek és javították. Való az, hogy f. évi május közepén mondtam le a Baross elnöksegről. Való, hogy 1941. év első felében közjegyzői kinevezésemkor háromszobás irodahelyiségem berendezéséhez a sok ezer pengős berendezési tárgyait és butorimat keresztényektől vettem, és csupán néhány használt butort vettem zsidótól pár száz pengőért, mert ezeket kereszténynek nem kaptam meg. Való az, hogy a Baross szövetség asztalos szakosztálya 1942 február havában tartott nyílt ülésén tudomásul vette, hogy egyes használt butort alkalmi áron zsidótól vásároltam és hogy Ikszaomon és Irodában minden asztalos munkát Fekete Ferenc asztalos, Baross tag végez.

Dr. Vitéz Keszthelyi Zoltán, királyi közjegyző.

Fogadás a német követsegen a sebesült honvédek tiszteletére. A MTI jelenti: Jagow budapesti, német követ, pénteken délután a német követsege épületében fogadást rendezett a sebesült honvédek tiszteletére.

Hanglemezt és hanglevelet nem továbbít a posta!

A MTI jelenti: Illetékes katonai hely közli, hogy egyes cégek az utóbbi időben újságközleményekben arra hívták fel a közönséget, hogy hanglemezt és hanglevelet készítsen a harcúterén levő hozzátartozók részére. Illetékes hely megjegyzi, hogy a tábori postán sem hanglemez, sem hanglevél nem

küldhető és az esetleg már elküldött ilyen küldeményt visszakézhessék a feladónak. Illetékes katonai hely figyelmezteti az érdekelteket, hogy ilyen hirdeményt ne tegyenek közzé, mert a fentiek tudatában megtévesztő szádek nélkül ezt nem tehetik.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Acis Tibor.** Széchenyi ter 6. órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása

SPORT

Elutaztak a zöld-fehérek Szolnokra

(Nagyvárad.) Pénteken könnyű erőnléti edzéssel zárta le a NAC a Szolnok elleni heti készülődését.

Az Erzsébetligeten tartott gyakorlás után a szokásos fürdő és gyűrés következett, majd játékos-uzonnára gyűlt össze a gárda.

Ezzel kapcsolatosan beszélt meg a csapat vasárnapi haditervét is.

A gárdában egyébként sérült nincsen, így a következő csapat ölti magára a váradit mezt a bajnoki pontokért:

Vécsey — Papp, Ónody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Barna, Sárvári, Bodola, Tóth III.

A NAC elmúlt vasárnap mutatott játéka és mostani játékképessége mellett, győznie kell a csapatnak.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) hívásra házhoz jövök.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 20.

- 8.00 Fohász, Szózat. Reggeli zene
- 8.45 Hírek.
- 10.00 Egyházi zene és szentbeszéd a terevárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Ruppert István hittanár mondja.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. — Igét hirdeti Scholz László budapesti lelkész.
- 12.15 Levente műsor.
- 12.55 Magyar honvéd az európai küldetés szolgálatában. Kelemen Krisztozom pannonhalmi főpápat előadása.
- 13.10 A Rádiózenekar műsorából.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
- 15.15 Pertis Pál cigányzenekara.
- 16.40 Szechenyi alkonya Czako Elemér előadása.
- 17.00 Hírek magyar, román, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.25 Magyar film- és tánczene. Közre működik Kazal László és a Rádiózenekar.
- 17.55 Molter Károly beszél Ujvárbászról.
- 18.15 Szalonötös.
- 18.40 Tamási Áron elbeszélése.
- 19.00 Hírek magyar, német és finn nyelven.
- 19.20 Országh Tivadar hegedül.
- 19.40 A zenélő óra. Szómm három felvonásban.
- 21.40 Hírek.
- 22.00 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Puhar István és dr. Legényei József. Majd: lövészversenyeredmények.
- 22.25 József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 24.00 Hírek.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 21. Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.20 Verd: áriák.
- 12.10 Szalonötös.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.

- 15.20 Rosita Serrano és Johannes Heesters énekel.
- 15.50 Diákféltóra.
- 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 A Pénzügyintézmény Sportegyletének férfikara.
- 17.15 Közvetítés Dunaföldváról.
- 17.35 Operaház zenekara.
- 19.00 Hírek magyar nyelven.
- 19.05 Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
- 20.00 Rónay György verseiből előad Ungváry László.
- 20.10 Melle Béla zenekar.
- 21.00 Könnyű zene (Hanglemezek)
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Beszékartzenekar.
- 23.10 Magyar nóták.
- 24.00 Hírek.

KEDD, SZEPTEMBER 22. Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Könnyű zene.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.20 Wagner művek.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Ilinczy László szalonzenekara.
- 15.20 Rieger Tibor zongorázik.
- 15.45 Gyermekdelután.
- 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Rácz Berci cigányzenekara.
- 18.00 Rákóczi bujdosása. — Dr. Zolnai Béla egyetemi tanár előadása.
- 18.30 Tánczene.
- 19.00 Hírek magyar nyelven.
- 19.05 Részletek a Magyar Művelődés Házának szeptember 19-iki évadnyitó díszelőadásáról.
- 19.50 Német filmzene.
- 20.20 En, te, ő... Utazás az ember körül versben, dalban, próbában.
- 21.20 Szól a katonabanda.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál és Szabó Kálmán jazzegyüttese játszik.
- 23.10 Folyamercők szalonzenekara.
- 24.00 Hírek.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Keresek üres vagy butorított egy vagy kétszobás lakást, fürdőszobával és konyhával. Címeket Hitler-u. 30. ház. felügyelő. 83

Elcserélném nagyváradi központi 2 szoba hallos, összkomfortos lakásomat budapesti 3 szoba hallos összkomfortosra. Ajánlatokat „Csere” jellegre kiadható. 71

Adás-vétel

Házeladás

14 évi részletfizetésre

Berkovits Ferenc utcai szép sarokház 3 és 1 szoba konyhás lakásokkal eladó. Vételkor 4800 pengő fizetendő, további 168 hónapon át pedig kamatmentesen 150 pengő. — Szőlő Kikelet után gyönyörű uri lakással 20.000 pengőért eladó. — Szaniszló utcán négyszobás magánház. udvari lakrész 20.000 pengőért eladó. **JELINEK ingatlaniroda, Teleki-u. 2.**

Bérelnék vagy vennék nagyobb jó forgalmu sütődét. Ajánlatokat: Nagy István sütőmester, Polgar. Szabolcs megye.

Eladó

3 szobás összkomfortos modern új ház, vagy kiadó, befejezéshez 500 pengő szükséges. Másik 2x2, 1x1 szobás fürdőszobás ház központban azonnal beköltözhető nagy kerttel „szalkodónak is alkalmas ár 2e.000 pengő. Szintén beköltözhető 3 szobás magánház bármilyen üzemi célra alkalmas. Püspöki uton nagy gyümölcsös telek eladó, ár 4000 P. Tatayne, Szigligeti-u. 12.

Eladó olcsón 2 új ház Révay Miklós utca 7. Középpessy telep. 80

Eladó Nemzetközijog. Dr. Baditz, Miskolc. 889

Eladó

nagyváradi földbirtok: 65 hold területben, melyből 18 hold szántó, 5 hold szőlő, 2 hold almás és szilvás, 40 hold jószagnevelesterrel kiválóan alkalmas kaszáló, a birtok bőséges gazdasági épületekkel van ellátva. **JELINEK GEZA engedélyes ingatlaniroda, — Nagyvárad, Teleki utca 2.**

Jó állapotban lévő billiárd asztal megvételre keresünk. Hangya szövetség, Bihardíószeg. 77

Gróf Tisza István utj (volt Aradi ut) újságárusítóbódé eladó. Érdeklődni a kiadóhivatalban

Különféle

Az október 1-én megnyíló az ország egyetlen laboratoriumi asszisztensnőképző két éves tanfolyama az egyetem fenntartása alatt középiskolát végzett leányokat tudományos pályára készít ki és biztos, jól fizetett állásba helyez. Még lehet jelentkezni. Tájékoztatót a Szegedi Katolikus Növédő Egyesület Szeged, Korona-utca 18. küld. 82

Bérbeadó Kolling gőzmadom, növényolajgyár, villamosmű, Ermihályfalván. — Eladó házhely, sülőd, választott malac. Felvilágosítás: Pál-utca 41. alatt. 87

Jó egészségi haskótára, fűzőre, melltartóra van szüksége? Gyomor-, vese-, máj- és néhsúlyedés, áldott állapotban, gyermekágy és operáció után a legjobbat rendelheti olcsó árért!

KOVÁTS SANDORNE

orvosi haskótó készítő, aki elismert specialista. Szent Gellért u. 10. szám. (Négyesztelep.)

Kölcsönököt folyósít hátrahagyott Gazdák és Kisiparosok Hitelszövetke. zete. Bethlen István 6. 8

Olvassa és terjessze a Magyar Lapok-at

15.000 pengő tőkével társulnék. Címét „Keresztény tőke” jellegre a kiadóba. 74

Allást keres

Nyugdíjas uriaszony pénztárnoknői állást keres október 1-re. Cím a kiadóban. 88

Öskeresztény tisztviselő gyakorlati állást keres. Címét „Tisztviselő” jellegre kiadható. 70

Hentes és mészáros segéd, hosszú gyakorlattal alkalmazást keres. Címét a kiadóba kér. 45

Allást nyert

Könyvelésben jártas, gép- és gyorsírású tudó öskeresztény tisztviselőnő keres. Kézelt írott ajánlatokat „Nagykereskedő” jellegre a kiadóba kérék. 86

Szobalányt hosszabb gyakorlattal 100 P fizetéssel és lakással keres „Park-szálló”. 85

Tanulót — inast — felveszek. Mokos kelme-festő- és vegytisztító. Nagyvárad, Gróf Csáky István-utca 15. 67

Kifutófiának ügyes, megbízható fiút azonnalra felveszek. Gróf Csáky István-utca 15. 68

Asztalos tanulót felveszek Velits asztalos, Buljovszky-utca 14. 84

Megbízható bejárónót keresek. Városliget-utca 3. 89

NYOMDAI SEGÉDMUNKÁS FELVÉTELEK. Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Szent László-nyomda R. T

Erettségizett fiatalembert vagy leányt irodai munkára felveszünk. Cím a kiadóban. 79

A váradcehi körjegyzőségnek (nagyváradi járás) egy, a közigazgatási teendőkben jártas férfi kisegítő havi 125 P díjazás mellett azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok okmányolások Rogge Károly vezetőjegyző. 80

Tanulóányok, növendékek iparművészethez fizetéssel felvétetnek. Szabadság-utca 10. ajtó 9. 81

Kereskedelmi vállalat perferkt gyors- és gépirónót keres. Jelentkezni: Kápisztrán János tér 22. 75

Reggel 8—2-ig keresek lehetőleg németül beszélő nőt, két gyermekem mellé. Balogh főmérnök. Horthy M.-u. 32. I. e. 69

Vendéglőnkbe kaucióképes, képeztett nős vendéglőst keresünk mielőbbi belépésre. Hangya szövetség. Bihar-díószeg. 76

KIADOTULAJDONOS: Szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.